

Isabel Said, Ekonom
Tel. 072-9923845
E-post: isabel.said2@hylte.se

Samhällsbyggnadsnämnden

Tjänsteskrivelse-Delårsrapport/Tertialrapport 2 (inkl. prognos 3) Samhällsbyggnadsnämnden 2024

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner tertialrapport 2 inkl. prognos 3 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämndens driftbudget för 2024 uppgår till 30 491 tkr. Helårsprognosen för de skattefinansierade verksamheterna visar ingen budgetavvikelse (0 %). Efter åtta månader redovisar samhällsbyggnadsnämnden en positiv avvikelse på 380 tkr i utfall (1,8 %). Det beror främst på att de interna verksamheterna sammanlagt visar en positiv avvikelse för perioden men som på helår nollställs med en avräkning mot kunderna.

VA-verksamhetens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 1 018 tkr i underskott. På helår prognostiseras att resterande underskott hämtas hem. Utfallet efter åtta månader visar att verksamheten har ett överskott på 786 tkr.

Avfallshanteringens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 2 391 tkr i underskott. På helår prognostiseras ett överskott på 2 300 tkr och utfallet efter åtta månader visar ett överskott på 1 806 tkr.

Helårsbudgeten för investeringarna uppgår till 13 607 tkr inklusive beslutad ombudgetering på 520 tkr. Samhällsbyggnadsnämnden prognostiserar att nyttja 10 069 tkr vilket innebär en positiv avvikelse med 2 218 tkr.

Helårsbudgeten för investeringarna inom de taxefinansierade verksamheterna uppgår till 43 710 tkr inklusive ombudgetering på 29 410 tkr. Prognosen för helåret visar en positiv avvikelse på 37 882 tkr.

Ekonomisk konsekvens av beslutet

När prognosen visar en negativ avvikelse från budget vid årets slut ska samhällsbyggnadsnämnden besluta om åtgärder för att komma i ram. Samhällsbyggnadsnämndens prognos visar ingen avvikelse mot budget.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse – Delårsrapport/Tertialrapport 2 (inkl. prognos 3) Samhällsbyggnadsnämnden 2024
- Delårsrapport/Tertialrapport 2 (inkl. prognos 3) Samhällsbyggnadsnämnden 2024
- Delårsrapport/Tertialrapport 2 (inkl. prognos 3) Vatten och Avlopp 2024
- Delårsrapport/Tertialrapport 2 (inkl. prognos 3) Samhällsbyggnadsnämnden 2024 - korttext
- Delårsrapport/Tertialrapport 2 (inkl. prognos 3) Vatten och Avlopp 2024 – korttext

Beslutet skickas till

Ekonomienheten

Katarina Paulsson
Samhällsbyggnadschef

Vatten och avlopp

Delårsrapport/Tertialrapport 2 (inkl. prognos 3) 2024-korttext

Verksamhet för vatten och avlopp

Verksamheten ska leverera och säkerställa ett rent och friskt vatten till sina kunder och uppfylla de lagar och förordningar enligt den lagstiftning som styr kommunens ansvar för vatten- och avloppsförsörjning. Verksamheten ska rena det vatten som kommer till avloppsreningsverken så att påverkan på miljön blir så liten som möjligt, samtidigt som lagar och myndighetskrav uppfylls. VA-verksamheten ingår som en del i samhällsbyggnadsförvaltningen.

Viktiga händelser under året

Fokus i arbetet är reinvesteringar i VA-anläggningen och säkrare vattenförsörjning.

Reinvesteringar i ledningsnätet har genomförts. Bla har ytterligare en etapp med relining av spillvattenledningar i Rydöbruks samhälle genomförts under året. Därefter återstår det ytterligare en etapp innan reliningen i samhället är färdig. För att komma tillrätta med återkommande problem med inträngande avloppsvatten på en fastighet i Unnaryd har åtgärder på ledningsnätet vidtagits och en pumpstation har anlagts. Återställningsarbeten kvarstår.

Hittills i år har det uppstått totalt sex vattenläckor på ledningsnätet och det är ledningarnas ålder eller material som har orsakat dem. Det finns dock fortfarande medel avsatta i budgeten för att klara ytterligare läckor.

Komplettering av tidigare genomförda analyser av PFAS på det kommunala dricksvattnet har genomförts under våren. Resultaten visar att PFAS-värdena är låga och ligger klart under de gränsvärden som kommer att gälla fr o m 2026.

Arbetet med revidering av vattenskyddsområden samt underlag för ansökan om tillstånd för vattenverksamhet gällande Drängsereds, Långaryds, Landeryds och Unnaryds vattentäkter pågår. Arbetet beräknas pågå hela året. Utöver detta pågår planering för ett nytt vattenverk i Björnaryd.

Revidering av nödvattenplanen pågår.

Året i siffror, tkr

	Delår 2024	Delår 2023	Delår 2022
Intäkter	23 412	22 315	19 714
Kostnader	-15 598	-13 486	-11 960
Avskrivningar och nedskrivningar	-5 195	-4 751	-4 452
Summa rörelseresultat	2 620	4 079	3 302
Finansnetto	-2 620	-3 050	-3 302
Resultat efter finansiella poster och skatt	0	1 029	0

En mer detaljerad tabell finns i VA-verksamhetens bokslutsdokument.

Ekonomisk analys

VA-verksamhetens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 1 018 tkr i underskott. På helår prognostiseras att resterande underskott hämtas hem med anledning av taxehöjning inför 2024. Trenden för den minskade debiterade mängden vattenförbrukning fortsätter även under 2024 vilket innebär tappade intäkter för verksamheten. Samtidigt prognostiseras kapitalkostnaderna vara lägre än budgeterat. Detta beror på att investeringarna inte har aktiverats i den takt som budgeterat på grund av pausade projekt samt investeringsstopp.

Utfallet efter åtta månader visar ett överskott på 786 tkr. Skillnaden mellan utfall och prognos beror främst på att trenden för den minskade debiterade mängden vattenförbrukning påverkar verksamheten efter vattenmätaravläsning under hösten. Skillnaden beror även på att periodens budget för vattenläckor inte är helt förbrukad vilket utgör en positiv avvikelse för perioden men på helår prognostiseras att den förbrukas helt.

VA- verksamhetens helårsbudget för investeringarna uppgår till 38 777 tkr. Efter åtta månader visar verksamheten en positiv avvikelse i utfallet på totalt 37 248 tkr. Prognosen för helåret pekar mot en positiv avvikelse på 33 756 tkr med anledning av att utförandet av projektet *överföringsledning mellan Landeryd och Hyltebruk* pausas under året samt investeringsstopp.

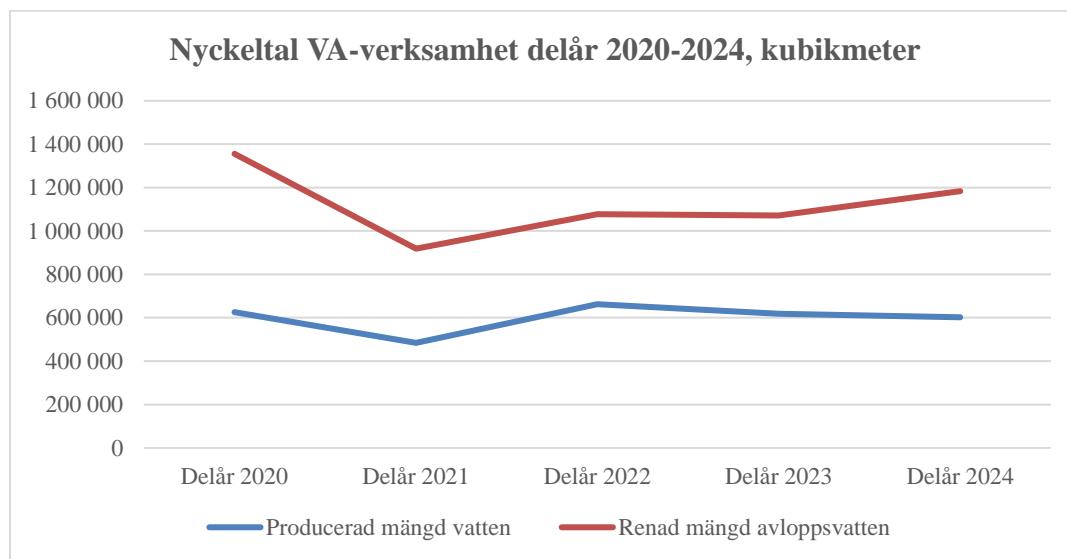
Utgångspunkten för investeringarna är beslutad VA-plan. I början av året införde Hylte kommun ett investeringsstopp. VA-verksamheten har dock fått ett undantag från investeringsstoppet för 50% av investeringarna enligt VA-planen. Detta påverkar framförallt takten i reinvesteringarna.

Det finns ett behov av att anpassa investeringarna i VA-planen till aktuella förutsättningar och aktuell prisnivå. Mot bakgrund av detta har ett förslag till omfördelning av medel i VA-planen 2024-2026 tagits fram. Förslaget kommer att behandlas av kommunfullmäktige under hösten.

Statistik för produktion av dricksvatten samt renad mängd avloppsvatten enligt nedan.

Vatten- och avloppsverksamheten nyckeltal, kubikmeter

	Delår 2020	Delår 2021	Delår 2022	Delår 2023	Delår 2024
Producerad mängd vatten	625 345	484 274	662 419	617 835	602 346
Renad mängd avloppsvatten	1 355 547	918 382	1 077 350	1 071 504	1 183 382

Framtid

En hållbar VA-försörjning kräver planering av finansieringen för åtgärder som minskar sårbarheten, möter framtida klimatförändringar och möjliggör nödvändiga reinvesteringar både avseende ledningsnät och produktionsanläggningar.

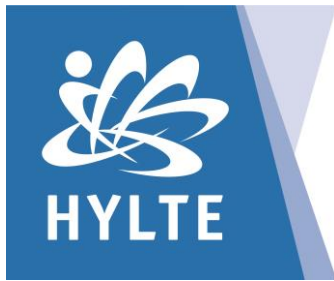
Eftersom VA-och avfallsfrågorna organisatoriskt idag tillhör samma enhet kommer ett eventuellt medlemskap i kommunalförbundet SÅM även att påverka VA-verksamheten.

Det som händer i omvärlden påverkar också VA-försörjningen i Hylte kommun.

- Sedan 1 januari 2024 ska alla kommuner ha en aktuell vattentjänstplan. VA- och renhållningsenheten har viktiga delar att bidra med i arbetet.
- Svenskt Vatten har tagit fram ett nytt förslag till kommunala föreskrifter för användning av kommunens allmänna VA-anläggning.
- Nytt avloppdirektiv på EU-nivå förväntas fastställas under 2024 för att därefter införlivas i svensk lagstiftning.
- Nationell utredning med uppdraget är att stärka förmågan att leverera vattentjänster vid händelse av kris, höjd beredskap och ett förändrat klimat förväntas bli klar under 2024.
- Dricksvattenrapportering enligt dricksvattendirektivet – kommer att införas inom kort.
- Nya gränsvärden för dricksvatten från Livsmedelsverket för PFAS från 1 januari 2026.

- Gällande åtgärdsprogram för Västerhavets vattendistrikt innefattar att kommunerna gör en översyn av vattenskyddsområden inrättade före 1998.

Samhällsbyggnadsnämnden

Delårsrapport/Tertialrapport 2 (inkl. prognos 3) 2024-korttext

Viktiga händelser under året

Detaljplan del av Unnaryd 4:57 antogs av nämnden i april månad. Detaljplanen avser industri och verksamheter.

Nio detaljplaner är pågående. Fyra av dessa avser kommunägd mark: Kambo 1:12 m.fl. och del av Torups Djäknebol 1:1 som båda avser verksamheter och handel, Unnaryd 1:250 som avser bostäder samt Staffansbo 1:33 m fl som avser bostäder. Utöver dessa pågår arbete med två detaljplaner som avser verksamhetsmark, Åmot 1:109 och Kinnared 4:1 m fl samt tre mindre detaljplaner med syfte att skapa nya förutsättningar för fastigheterna att nyttja fastigheterna; Unnaryd 2:48, Västra Hylte 1:59 m fl samt Drängsered 2:21.

Fullmäktige antog i maj Planeringsstrategi 2022-2026. Strategin visar kommunfullmäktiges ställningstagande om översiktsplanen är aktuell.

Gata- och parkenheten har fortsatt stort fokus på gatubelysningsnätet och projektet fortlöper enligt plan.

Inventering av det kommunala gatu- och vägnätet är genomförd och är ett bra underlag för kommande prioriteringar.

I maj beslutade fullmäktige att ingå avtalssamverkan med Gislaveds kommun för gemensam handläggning av alkohol- och tobaksärenden.

I samverkan med Region Halland har vandringslederna i kommunen fått en översyn. Hallandsleden har få nya ledmarkeringar och fyra ungdomar har arbetat som Naturvärdar i sommar.

Kommunen är ett steg närmare inträde i SÅM – Samverkan Återvinning Miljö – efter beslut i kommunstyrelsen i augusti att föreslå fullmäktige att kommunen ansöker om inträde från och med 1 januari 2026.

Året i siffror, tkr

Verksamhet	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse	Budget jan-aug 2024	Utfall jan-aug 2024	Avvikelse jan-aug 2024	Utfall jan-aug 2023
Samhällsbyggnadsnämnden	685	685	0	457	362	95	398
Samhällsbyggnadskontoret	29 806	29 806	0	20 114	19 828	285	16 626
<i>Varav</i>							
<i>Fysisk och teknisk planering</i>	4 073	4 103	-30	2 695	2 746	-50	2 891
<i>Gator, vägar o parkering</i>	15 728	15 818	-90	11 092	10 865	227	10 399
<i>Miljöverksamhet</i>	2 450	2 410	40	1 676	1 598	78	-3 030
<i>Övriga verksamheter</i>	7 555	7 475	80	4 650	4 620	30	6 366
Summa	30 491	30 491	0	20 571	20 190	380	17 024

Nämndens intäkter och kostnader, tkr	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse	Budget jan-aug 2024	Utfall jan-aug 2024	Avvikelse jan-aug 2024	Utfall jan-aug 2023
Intäkter	-58 223	-58 390	167	-38 767	-38 725	-43	-38 159
Kostnader	88 714	88 881	-167	59 338	58 915	423	55 182
Summa	30 491	30 491	0	20 571	20 190	380	17 024

Taxefinansierad verksamhet	IB 2024	Prognos 2024	UB 2024	Utfall jan-aug 2024	Avvikelse jan-aug 2024
Vattenförsörjning och avlopp	-1 018	1 018	0	1 803	786
Avfallshantering	-2 391	4 691	2 300	4 197	1 806
Summa	-3 409	5 709	2 300	6 000	2 591

Taxefinansierad verksamhets intäkter och kostnader, tkr	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse	Budget jan-aug 2024	Utfall jan-aug 2024	Avvikelse jan-aug 2024
Intäkter	-63 108	-62 812	-296	-42 072	-41 020	-1 052
Kostnader	63 108	60 512	2 596	41 625	41 020	605
Summa	0	-2 300	2 300	-447	0	-447

Ekonomisk analys

Samhällsbyggnadsnämndens driftbudget för 2024 uppgår till 30 491 tkr. Helårsprognosen för de skattefinansierade verksamheterna visar ingen avvikelse mot budget. Efter åtta månaders utfall redovisas en positiv avvikelse på 380 tkr (1,8 procent) mot budget. Det beror främst på att de interna verksamheterna sammanlagt visar en positiv avvikelse för perioden men som på helår nollställs med en avräkning mot kunderna.

Den årliga kostnaden för vinterväghållningen beräknas medföra en negativ avvikelse på 1 240 tkr. Samhällsbyggnadsnämnden tilldelades kompensation för ökade energikostnader på 1 500 tkr inför 2024. Med anledning av en nedåtgående trend för höga elpriser prognostiseras att 900 tkr inte nyttjas av dessa under året. Även förändringar inom personalsidan såsom vakanta tjänster i början på året samt projektledare som driver investeringsprojekt innebär en minskad belastning i driften för verksamheten gata och park. Effekten av ovannämnda händelser under året medför att samhällsbyggnadsnämnden klarar att hålla budgeten på helår.

VA-verksamhetens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 1 018 tkr i underskott. På helår prognostiseras att resterande underskott hämtas hem med anledning av taxehöjning inför 2024. Trenden för den minskade debiterade mängden vattenförbrukning fortsätter även under 2024 vilket innebär tappade intäkter för verksamheten. Samtidigt prognostiseras kapitalkostnaderna vara lägre än

budgeterat. Detta beror på att investeringarna inte har aktiverats i den takt som budgeterat på grund av pausade projekt samt investeringsstopp.

Utfallet efter åtta månader visar ett överskott på 786 tkr. Skillnaden mellan utfall och prognos beror främst på att den minskade debiterade mängden vattenförbrukning påverkar verksamheten efter vattenmätaravläsning under hösten. Skillnaden beror även på att periodens budget för vattenläckor inte är helt förbrukad vilket utgör en positiv avvikelse för perioden men på helår prognostiseras att den förbrukas helt.

Avfallshanteringens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 2 391 tkr i underskott. Verksamhetens prognos på helår pekar mot ett överskott på 2 300 tkr och utfallet efter åtta månader visar ett överskott på 1 806 tkr. Av det prognostiserade överskottet på helår beror 1 600 tkr främst på att indexregleringar hos leverantörerna inte har varit så kraftiga som förväntat. Inflationen har under 2022 och 2023 stigit kraftigt och har efter juni 2024 fallit och bedöms fortsätta falla framöver.

Kommunen erhåller ersättning från Naturvårdsverket för återvinningsstationerna. Det prognostiserade överskottet förklaras även av att den förväntade ersättningen från Naturvårdsverket beräknas överstiga kommunens kostnader och innebär en positiv avvikelse på 300 tkr vid årets slut. Vidare förklaras överskottet av att resultatet vid bokslut 2023 visade att avfallshanteringens hämtade hem 400 tkr mer än prognostiserat. Ett lägre underskott följde med till 2024 och den förändrade förutsättningen fanns inte med i beräkningarna inför framtagande av 2024 års taxa. Enligt rättspraxis ska eventuella underskott/överskott inom verksamheten regleras inom en treårsperiod.

Resultat 2024

UPPFÖLJNING KVALITET

Andel tjänliga vattenprov och tjänligt med anmärkning

Provresultatet avser det egenkontrollprogram Hylte kommun har för att kontrollera vattenkvalitet. Enligt livsmedelsverkets föreskrifter används numera ett gränsvärde per parameter som uppfylls eller inte. Eventuella avvikelser utreds och åtgärdas. Det har hittills varit fyra mindre avvikelser som inte har medfört någon hälsofara, vilket kan likställas med begreppet ”tjänligt med anmärkning”. Målet är uppfyllt och dricksvattnet fortsätter att hålla en hög kvalitet.

Antal överklagade beslut som ändrats efter överprövning

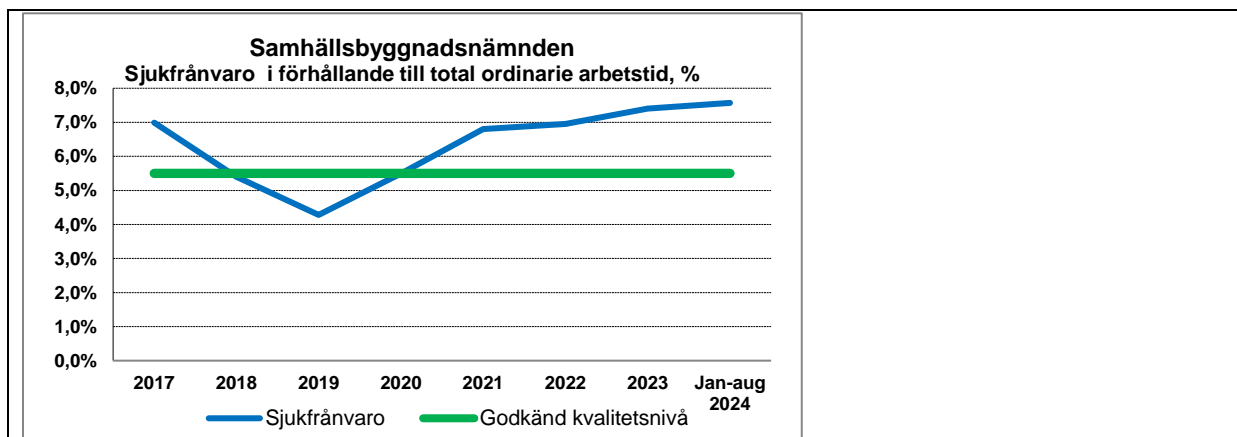
Ett överklagat bygglovsbeslut har ändrats efter överprövning av länsstyrelsen. Fyra beslut om strandskyddsdispenser har ändrats efter överprövning av länsstyrelsen.

Andel bygglov som klarar en handläggningstid på tio veckor

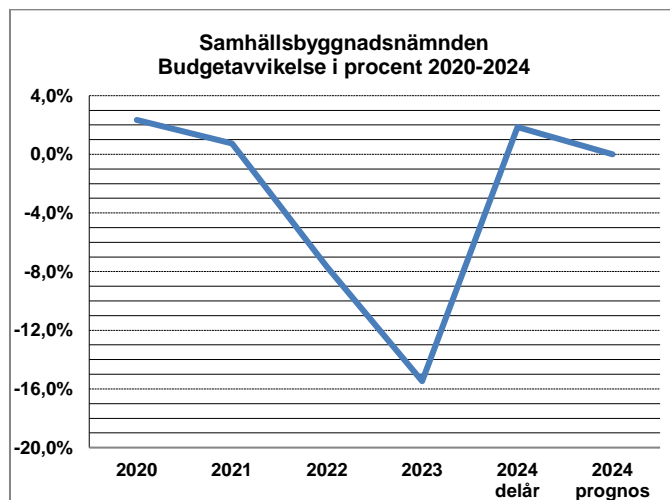
I samtliga ärenden (100 procent) har beslut tagits inom tio veckor respektive fyra veckor från att ärendet är komplett, det vill säga då ansökan är fullständig.

UPPFÖLJNING AV MÅL/UPPDRAG

Uppföljning av uppdrag och mål redovisas under kommunfullmäktiges grunduppdrag och mål.

Kommunfullmäktige följer upp sjukfrånvaron i förhållande till ordinarie arbetstid. Samhällsbyggnadsnämnden har vid delåret 2024 en sjukfrånvaro motsvarande 7,6 procent vilket är 1 procentenheter högre jämfört med delårsbokslut 2023. Samhällsbyggnadsnämnden klarar därmed inte kommunfullmäktiges nivå för god kvalitet som ligger på 5,5 procent.

Samhällsbyggnadsnämnden har en budget per augusti på 20 571 tkr och utfallet för årets åtta första månader är 20 190 tkr vilket motsvarar en positiv avvikelse på 380 tkr. Avvikelsen motsvarar 1,8 procent av budgeten. Prognosen för helåret visar ingen budgetavvikelse vilket motsvarar en avvikelse på 0 procent av budgeten för helåret. Utfallet vid delår visar en positiv budgetavvikelse och prognosen för 2024 visar ingen budgetavvikelse vilket uppfyller gränsen för vad som anses vara god kvalitet enligt kommunfullmäktiges kvalitetsnivåer.

Framtid

Arbetet med "Regional fysisk plan" för Halland fortskrider och under våren hanterade kommunerna en förremiss. Planen förväntas antas av regionfullmäktige i juni 2026.

Under 2023 remitterade Boverket "Möjligheternas byggregler", ett mycket omfattande förslag till förändring av Sveriges byggregler. På grund av stora mängder remissvar kommer de nya reglerna troligen inte att införas förrän 1 juli 2025.

Efter ett nytt lagkrav ska detaljplaner som tas fram efter den 1 januari 2022 upprättas i ett digitalt format. Avsikten är att informationen i detaljplanen ska göras digitalt tillgänglig nationellt. Digitalisering av äldre detaljplaner behövs och bör starta under de närmaste åren.

I likhet med den upprustning som pågår av gatubelysningsnätet finns motsvarande behov för det kommunala gatu- och vägnätet. Genomförd inventering visar på en viss underhållsskuld och hur kommunen framöver bör prioritera sitt beläggningsunderhåll för att hålla en godtagbar standard på gatu- och vägnätet.

Sedan 1 januari ska alla kommuner ha en aktuell vattentjänstplan. Denna ska visa hur kommunen långsiktigt planerar för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster samt vilka åtgärder som ska vidtas för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall. Arbete med framtagande av planen har påbörjats.

Vatten och avlopp

Delårsrapport/Tertialrapport 2 (inkl. prognos 3) 2024

Hylte kommun

Hyltebruks avloppsreningsverk. Foto: Isac Lagerkvist

Innehåll

1. VATTEN OCH AVLOPP	1
2. VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET	2
3. VA-TAXAN.....	2
4. GRUNDUPPDRAG.....	3
5. PERSONAL	3
6. EKONOMISK ANALYS	3
7. INVESTERINGAR.....	4
8. FRAMTID.....	4
BILAGA 1. RESULTAT OCH BALANSRÄKNING	7

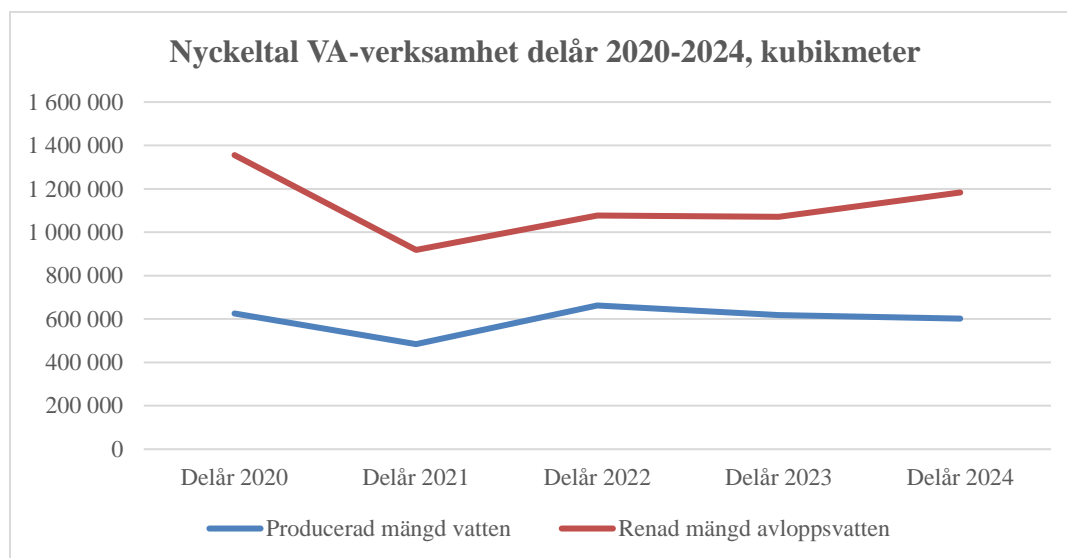
1. Vatten och avlopp

Verksamheten ska leverera och säkerställa ett rent och friskt vatten till sina kunder och uppfylla de lagar och förordningar enligt den lagstiftning som styr kommunens ansvar för vatten- och avloppsförsörjning. Verksamheten ska rena det vatten som kommer till avloppsreningsverken så att påverkan på miljön blir så liten som möjligt, samtidigt som lagar och myndighetskrav uppfylls. VA-verksamheten ingår som en del i samhällsbyggnadsförvaltningen.

Statistik för produktion av dricksvatten samt renad mängd avloppsvatten enligt nedan.

Vatten- och avloppsverksamheten nyckeltal, kubikmeter

	Delår 2020	Delår 2021	Delår 2022	Delår 2023	Delår 2024
Producerad mängd vatten	625 345	484 274	662 419	617 835	602 346
Renad mängd avloppsvatten	1 355 547	918 382	1 077 350	1 071 504	1 183 382

Den producerade mängden dricksvatten ligger på samma nivå som föregående år medan mängden avloppsvatten som behandlas i reningsverken fortsätter att öka.

Grundvattennivån i de kommunala vattentäkterna kontrolleras regelbundet genom avläsning en gång per månad. Avläsningarna t om augusti 2024 har legat på en stabil nivå och det har inte funnits risk för brist på grundvatten i de kommunala grundvattentäkterna.

2. Viktiga händelser under året

Fokus i arbetet är reinvesteringar i VA-anläggningen och säkrare vattenförsörjning.

Reinvesteringar i ledningsnätet har genomförts. Bland annat har ytterligare en etapp med relining av spillvattenledningar i Rydöbruks samhälle genomförts under året. Därefter återstår det ytterligare en etapp innan reliningen i samhället är färdig. För att komma tillrätta med

åter-kommande problem med inträngande avloppsvatten på en fastighet i Unnaryd har åtgärder på ledningsnätet vidtagits och en pumpstation har anlagts. Återställningsarbeten kvarstår.

Hittills i år har det uppstått totalt sex vattenläckor på ledningsnätet och det är ledningarnas ålder eller material som har orsakat dem. Det finns dock fortfarande medel avsatta i budgeten för att klara ytterligare läckor.

Komplettering av tidigare genomförda analyser av PFAS på det kommunala dricksvattnet har genomförts under våren. Resultaten visar att PFAS-värdena är låga och ligger klart under de gränsvärden som kommer att gälla fr o m 2026.

Arbetet med revidering av vattenskyddsområden samt underlag för ansökan om tillstånd för vattenverksamhet gällande Drängsereds, Långaryds, Landeryds och Unnaryds vattentäkter pågår. Arbetet beräknas pågå hela året. Utöver detta pågår planering för ett nytt vattenverk i Björnaryd.

Revidering av nödvattenplanen pågår.

3. VA-taxan

Utgångspunkten för Hylte kommuns VA-taxa är att avgifterna ska täcka kommunens hela kostnad för den kommunala VA-försörjningen, inklusive kapitalkostnader för investeringar enligt VA-planen. Över tid ska verksamheten varken gå med över- eller underskott. VA-och renhållningsenheten gör tillsammans med Ekonomienheten en översyn för att bedöma behovet av förändringar i taxan.

De senaste åren har verksamheten gått med underskott, men den höjning som genomfördes av VA-taxan 2024 bedöms ha varit tillräcklig för att hämta hem underskottet under året. Den sammanvägda bedömningen är att det räcker med att intäkterna från bruksavgifterna ökar med 4 procent för att klara prisökningar samt kommande investeringar enligt beslutad VA-plan.

4. Grunduppdrag

Kommunens grunduppdrag, styrs till stor del av lagstiftningar, förordningar, föreskrifter och invånare men även genom politiken, via styrande dokument. Det är i kvalitetsstyrningen som grunduppdraget följs upp och utvärderas för att visa om grunduppdraget uppfyller god kvalitet eller inte. VA-verksamheten har ett nyckeltal som följs upp här.

Andel tjänliga vattenprov och tjänligt med anmärkning

Provresultatet avser det egenkontrollprogram Hylte kommun har för att kontrollera vattenkvalitet. Enligt livsmedelsverkets föreskrifter används numera ett gränsvärde per parameter som uppfylls eller inte. Eventuella avvikelser utreds och åtgärdas. Det har hittills varit fyra mindre avvikelser som inte har medfört någon hälsofara, vilket kan likställas med begreppet ”tjänligt med anmärkning”. Målet är uppfyllt och dricksvattnet fortsätter att hålla en hög kvalitet.

5. Personal

VA- och renhållningsenheten ansvarar både för avfallshanteringen och den allmänna VA-försörjningen i Hylte kommun. Det är endast personal som arbetar inom VA-området som tas upp under detta avsnitt.

Personalstyrkan ute på drifanläggningarna består av fyra drifttekniker. Personalen sköter sju vattenverk, sex reningsverk och ett antal pumpstationer (avloppsvatten), tryckstegringsstationer (dricksvatten) och ledningsnätet i kommunen.

Det finns alltid någon som har beredskap för att kunna hantera störningar i VA-driften.

Personalstyrkan på kontoret består av fem tjänstepersoner: VA- och renhållningschef (50 procent), driftingenjör, VA-ingenjör, projektledare och handläggare VA- och renhållning (50 procent).

Handläggaren sade upp sig tidigare i år, men den tjänsten är tillsatt sedan i maj.

6. Ekonomisk analys

VA-verksamhetens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 1 018 tkr i underskott. På helår prognostiseras att resterande underskott hämtas hem med anledning av taxehöjning inför 2024. Trenden för den minskade debiterade mängden vattenförbrukning fortsätter även under 2024 vilket innebär tappade intäkter för verksamheten. Samtidigt prognostiseras kapitalkostnaderna vara lägre än budgeterat. Detta beror på att investeringarna inte har aktiverats i den takt som budgeterat på grund av pausade projekt samt investeringsstopp.

Utfallet efter åtta månader visar ett överskott på 786 tkr. Skillnaden mellan utfall och prognos beror främst på att trenden för den minskade debiterade mängden vattenförbrukning påverkar

verksamheten efter vattenmätaravläsning under hösten. Skillnaden beror även på att periodens budget för vattenläckor inte är helt förbrukad vilket utgör en positiv avvikelse för perioden men på helår prognostiseras att den förbrukas helt.

7. Investeringar

VA- verksamhetens helårsbudget för investeringarna uppgår till 38 777 tkr. Efter åtta månader visar verksamheten en positiv avvikelse i utfallet på totalt 37 248 tkr. Prognosen för helåret pekar mot en positiv avvikelse på 33 756 tkr med anledning av att utförandet av projektet *överföringsledning mellan Landeryd och Hyltebruk* pausas under året samt investeringsstopp.

Utgångspunkten för investeringarna är beslutad VA-plan. I början av året införde Hylte kommun ett investeringsstopp. VA-verksamheten har dock fått ett undantag från investeringsstoppet för 50 procent av investeringarna enligt VA-planen. Detta påverkar framförallt takten i reinvesteringarna.

Det finns ett behov av att anpassa investeringarna i VA-planen till aktuella förutsättningar och aktuell prisnivå. Mot bakgrund av detta har ett förslag till omfördelning av medel i VA-planen 2024–2026 tagits fram. Förslaget kommer att behandlas av kommunfullmäktige under hösten.

8. Framtid

VA-planen beslutades av kommunfullmäktige i februari år 2022 och ingår i Hylte kommuns övergripande VA-planering där VA-översikten beskriver nuläget och även förbättringsbehoven för den allmänna VA-anläggningen inom verksamhetsområdet, utanför nuvarande verksamhetsområde och generellt för hela kommunen. VA-strategin är det styrdokument som innehåller riktlinjer i olika frågor kopplade till vatten- och avloppsförsörjning. De största utmaningarna för att uppnå en hållbar VA-försörjning är att göra en realistisk planering av finansiering av VA-anläggningen för att minska sårbarheten på anläggningen, möta framtida klimatförändringar och Hylte kommuns fysiska planering utifrån översiktsplanering och bostadsförsörjning.

Det finns även en förvaltningsövergripande dagvattenstrategi med syftet att skapa förutsättningar för en långsiktig hållbar dagvattenhantering. Detta med avseende på vattenkvalitet samt risk för översvämning med hänsyn till ett förändrat klimat. Flera av VA-planens uppsatta mål har en koppling till dagvattenhanteringen. Ansvaret för

dagvattenfrågorna inom kommunen fördelas på flera aktörer vilket preciseras i dagvattenstrategin. I dagvattenstrategin har bland annat översvämningsrisker kartlagts. Den beskriver även olika typer av lösningar för

att leda bort eller fördröja dagvatten på ett hållbart sätt.

Sedan 1 januari ska alla kommuner ha en aktuell vattentjänstplan. Denna ska visa hur kommunen långsiktigt planerar för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster samt vilka åtgärder som ska vidtas för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall. Arbete med framtagande av planen har påbörjats och VA- och renhållningsenheten har viktiga delar att bidra med i arbetet.

Kommunen har många äldre ledningar vilket innebär att arbetet med sanering- och underhållsarbeten kommer att fortskrida. Vinsterna med sanering är en reducerad mängd tillskottsvatten till samtliga avloppsreningsverk. I sin tur resulterar detta i en mindre förbrukning av energi och kemikalier samt mindre risk för bräddningar.

Ytterligare ett fokusområde är underhåll och utveckling av dricksvattennätet. Motiv till detta är att minska störningar i vattendistributionen för boende och industrier. Vinsterna med saneringen är att reducera utläckage av rent dricksvatten som i sin tur resulterar i lägre kemikalier och energiförbrukning.

Om Hylte kommuns inriktningsbeslut om ett medlemskap i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) blir verklighet påverkar detta på olika sätt även VA-verksamheten eftersom VA-och avfallsfrågorna organisatoriskt idag tillhör samma enhet.

En stor utmaning inom VA-verksamheten framöver är också att behålla och utveckla den personal som krävs för de satsningar kommunen står inför.

Det händer mycket inom VA-området både nationellt och på EU-nivå som verksamheten kommer att påverkas av, bland annat följande.

- Svenskt Vatten har tagit fram en publikation med delvis nya förslag till kommunala föreskrifter för användning av kommunens allmänna VA-anläggning, vilken är en vidareutveckling av ABVA07 som Hylte kommuns nuvarande bestämmelser bygger på. Det finns därför en möjlighet att utveckla de kommunala föreskrifterna i enlighet med denna.
- Direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (avloppsdirektivet) är ett av de viktigaste politiska instrumenten inom EU:s regelverk på vattenområdet för att skydda miljön och människors hälsa. Ett nytt avloppsdirektiv förväntas fastställas under 2024 för att därefter införlivas i svensk lagstiftning.
- Regeringen har tillsatt en särskild utredare för att se över regelverk och ansvarsfördelning och vid behov föreslå förändringar för att säkerställa en robust och kontinuerlig vattenleverans av vattentjänster. Syftet med uppdraget är att stärka förmågan att leverera vattentjänster vid händelse av kris, höjd beredskap och då ytterst krig samt utifrån de nya förutsättningar som följer av ett förändrat klimat. Utredningen förväntas bli klar under 2024.
- Dricksvattenrapportering enligt dricksvattendirektivet – kommer att införas inom kort.

- Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten. Nya gränsvärden för PFAS från 1 januari 2026.
- Vattendelegationen för Västerhavets vattendistrikt beslutade 2022 om det åtgärdsprogram för Västerhavets vattendistrikt som gäller t o m år 2027. Programmet innehåller bland annat åtgärden att kommunerna ska göra en översyn av vattenskyddsområden som inrättats före införandet av miljöbalken (1998:808) (MB) och där behov finns att revidera skyddsområdets avgränsningar och tillhörande föreskrifter så att tillräckligt skydd uppnås. Åtgärden ska vara vidtagen senast 2025.

Bilaga 1. Resultat och balansräkning

Resultaträkning

Mkr	Not	Delår 2024	Delår 2023	Delår 2022
Verksamhetens intäkter	1	23,4	22,3	19,7
Verksamhetens kostnader	2	-15,6	-13,5	-12,0
Avskrivningar	3	-5,2	-4,8	-4,5
Verksamhetens nettokostnad		2,6	4,1	3,3
Finansiella intäkter		-	-	-
Finansiella kostnader	4	-2,6	-3,0	-3,3
Resultat efter finansiella poster		0,0	1,0	0,0
Årets resultat		0,0	1,0	0,0

Balansräkning

Mkr	Not	Delår 2024	Delår 2023	Delår 2022
Tillgångar				
Materiella anläggningstillgångar	5	141,5	136,1	130,2
Summa anläggningstillgångar		141,5	136,1	130,2
Kortfristiga fordringar	6	1,0	1,4	1,1
Summa omsättningstillgångar		1,0	1,4	1,1
Summa tillgångar		142,6	137,5	131,4
Eget kapital				
Ingående värde	7			
Årets resultat		0,0	1,0	0,0
Summa eget kapital		0,0	1,0	0,0
Skulder				
Långfristiga skulder	8	141,8	136,4	131,4
Kortfristiga skulder	9	0,8	0,0	0,0
Summa skulder		142,6	136,4	131,4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		142,6	137,5	131,4

Noter

Noter till resultaträkningen.

Not		Delår 2024	Delår 2023	Delår 2022
Not 1	Verksamhetens intäkter (Mkr)			
	Brukningavgifter, externa	23,3	21,0	19,7
	Bidrag, externa	0,0	1,1	
	Övrigt, externa			
	Realisationsvinster			
	Övrigt, interna	0,0	0,2	
	Brukningavgifter, interna	0,1	0,1	0,0
	Summa verksamhetens intäkter	23,4	22,3	19,7
Not 2	Verksamhetens kostnader (Mkr)			
	<i>Externa kostnader</i>			
	Personalkostnader	4,2	3,5	2,9
	Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	1,3	1,2	1,0
	Bränsle, energi och vatten	2,8	2,9	2,6
	Köp av verksamhet och tjänster	4,1	4,7	3,7
	Lokal- och markhyror	0,0	0,0	0,0
	Övriga kostnader	2,3	0,4	0,7
	<i>Summa externa kostnader</i>	<i>14,7</i>	<i>12,7</i>	<i>11,0</i>
	<i>Interna kostnader</i>			
	Tillsynsavgift	0,1	0,1	0,2
	Administration	0,5	0,5	0,5
	Övriga kostnader	0,3	0,1	0,2
	<i>Summa interna kostnader</i>	<i>0,9</i>	<i>0,8</i>	<i>1,0</i>
	Summa verksamhetens kostnader	15,6	13,5	12,0
Not 3	Avskrivningar (Mkr)			
	Byggnader och tekniska anläggningar	5,2	4,8	4,5
	Summa avskrivningar	5,2	4,8	4,5
Not 4	Finansiella kostnader (Mkr)			
	Internränta	2,6	3,0	3,3
	Summa finansiella kostnader	2,6	3,0	3,3

Noter till balansräkningen.

Not		Delår 2024	Delår 2023	Delår 2022
5	Mark, byggnader och tekniska anläggningar (Mkr)			
	Anskaffningsvärde	248,6	248,3	247,2
	Ackumulerade avskrivningar	-152,6	-147,4	-142,6
	Ackumulerade nedskrivningar	-0,7	-0,7	-0,7
	Bokfört värde	95,3	100,2	103,9
	Redovisat värde vid årets början	136,1	130,2	129,6
	Årets investeringar	0,3	1,1	-3,9
	Nedskrivningar	0,0	0	0
	Återförda nedskrivningar	-	-	-
	Årets avskrivningar	5,2	4,8	4,5
	Överföring till eller från annat slag av tillgång	-	-	-
	Övriga förändringar	-	-	-
	Redovisat värde vid årets slut	141,5	136,1	130,2
	<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar med undantag för mark som bedöms ha ett bestående värde. Avskrivningstid: 5-50 år.</i>			
6	Kortfristiga fordringar (Mkr)			
	Kundfordringar	1,0	0,4	0,7
	Upplupna intäkter/förutbetalda kostnader	-	-	-
	Fordran på VA-kollektivet ¹	0,0	1,0	0,5
	Summa kortfristiga fordringar	1,0	1,4	1,1
7	Eget kapital (Mkr)			
	Ingående eget kapital	-	-	-
	Resultatbalansering föregående år			
	Ingående eget kapital efter resultatbalansering	-	-	-
	Årets resultat	0,0	1,0	0,0
	Summa eget kapital	0,0	1,0	0,0
8	Långfristiga skulder (Mkr)			
	Låneskuld	141,8	136,4	131,4
	Anslutningsavgifter	1,8	2,0	1,5
	Summa långfristiga skulder	143,6	138,4	132,8
	<i>Anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandeperiod som motsvarande tillgång har.</i>			
9	Kortfristiga skulder (Mkr)			
	Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	0,8	0,0	0,0
	Summa kortfristiga skulder	0,8	0,0	0,0
	<i>Överuttag 2024 på 0,8 mkr bör återställas innan 2027 år utgång (3 år).</i>			

Samhällsbyggnadsnämnden

Delårsrapport/Tertialrapport 2 (inkl. prognos 3) 2024

Innehåll

1. Verksamhetsområden.....	3
2. Viktiga händelser under året.....	3
2.1 Bygg- och miljöenheten.....	3
2.2 Gata- och parkenheten.....	6
2.3 Lokalvårdsenheten.....	8
2.4 VA- och renhållningsenheten.....	8
2.5 Kostenheten.....	10
3. Grunduppdrag.....	11
3.1. Uppdrag från tidigare REP.....	12
4. Personalsituation.....	12
4.1 Bygg- och miljöenheten.....	13
4.2 Gata- och parkenheten.....	13
4.3 Lokalvårdsenheten.....	13
4.4 VA- och renhållningsenheten.....	14
4.5 Kostenheten.....	14
5. Ekonomisk analys.....	14
5.1 Interna verksamheter.....	15
5.2 Löneöversyn 2024.....	16
5.3 Taxefinansierade verksamheter.....	16
6. Investeringar.....	17
6.1 Bygg- och miljöenheten.....	18
6.2 Gata- och parkenheten.....	19
6.3 VA- och renhållningsenheten.....	19
7. Intern kontroll.....	19
8. Kurser och konferenser.....	20
9. Framtid.....	20
9.1 Bygg- och miljöenheten.....	20
9.2 Gata- och parkenheten.....	21
9.3 VA - och renhållningsenheten.....	23
9.4 Kostenheten.....	25
9.5 Lokalvårdsenheten.....	26

1. Verksamhetsområden

Samhällsbyggnadskontoret är uppdelat i fem övergripande områden: bygg- och miljöenheten, gata- och parkenheten, lokalvårdsenheten, VA- och renhållningsenheten samt kostenheten. De fem enheterna svarar för:

- ✓ Detaljplanering
- ✓ Bygglov
- ✓ Bostadsanpassning
- ✓ Energi och klimatrådgivning
- ✓ Gator, trafik och parker
- ✓ Vatten- och avloppsförsörjning
- ✓ Renhållning
- ✓ Miljö- och hälsoskydd
- ✓ Livsmedel och dricksvatten
- ✓ Serveringstillstånd, tobak och receptfria läkemedel
- ✓ Naturvård och kalkning
- ✓ Lotterier
- ✓ Kostförsörjning
- ✓ Lokalvård
- ✓ Alkohol- och tobakstillstånd

2. Viktiga händelser under året

2.1 Bygg- och miljöenheten

Kommunen har de senaste åren deltagit i Insikt som är en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning och service gentemot företag. Mätningen görs av SKR, Sveriges kommuner och regioner, och riktar sig till företagare som haft ett ärende inom myndighetsområdena brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll och serveringstillstånd. Företagarna får besvara frågor om kommunernas service när det gäller information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet. De får också göra en helhetsbedömning om kommunernas service. Det är helhetsbedömningen som ligger till grund för måttet ”nöjd-kund-index” (NKI). Hylte kommun visar fortsatt goda resultat i insiktsmätningen med plats 74 bland de 198 kommuner som deltog. Fyra områden var i fokus för mätningen: bygglov, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll och serveringstillstånd. Hylte gör ett bra resultat inom samtliga områden.

Arbetet med digital ärendehantering har fortsatt med ett projekt om e-arkivering av bygglovsärenden. En digitaliserad ärendeprocess ger handläggaren bättre kontroll över ärendena och ger de sökande möjlighet att följa sina ärenden digitalt.

Planläggning

Kommunstyrelsen har lämnat två positiva planbesked under 2024. Det gäller Drängsered 2:21 med syfte att skapa förutsättningar för flera olika användningar av platsen samt Västra Hylte 1:159 m fl med syfte att skapa förutsättningar för fastighetsreglering.

Under året har detaljplan för del av Unnaryd 4:57, antagits. Detaljplanen tillskapar ca 5 hektar verksamhetsmark i Unnaryd.

Nio detaljplaner är pågående. Fyra av dessa avser kommunägd mark: Kambo 1:12 m.fl. och del av Torups Djäknebol 1:1 som båda avser verksamheter och handel, Unnaryd 1:250 som avser bostäder samt Staffansbo 1:33 m fl som avser bostäder. Utöver dessa pågår arbete med två detaljplaner som avser verksamhetsmark, Åmot 1:109 och Kinnared 4:1 m fl samt tre mindre detaljplaner med syfte att skapa nya förutsättningar för fastigheterna att nyttja fastigheterna; Unnaryd 2:48, Västra Hylte 1:59 m fl samt Drängsered 2:21.

Mark och exploatering

Arbetet med att förnya detaljplanen i den tidigare obebyggda delen av Staffansbo har påbörjats under 2024. Syftet är att skapa en detaljplan med flexiblare bestämmelser som kan möjliggöra olika typer av bostäder i området. I området Vegas Äng i Unnaryd har två tidigare sålda tomter tagits tillbaka under året. I augusti 2024 har två sålda tomter tagits tillbaka och det är nu tre osålda tomter i området, varav det finns spekulanter på två av dem.

I REP 2023-2026 beslutades att 55 av kommunens lediga lucktomter skulle säljas för en 1 kr/m². Under 2024 har beslut kommit om att förlänga kampanjen med fortsatt försäljning under 2024 och 2025. Totalt har 37 av tomterna sålts. På tre av tomterna har bygglov och startbesked lämnats.

Bygglov

Under 2024 har hittills 47 lovansökningar kommit in. Av dessa har 7 gällt nybyggnation av bostäder. Fyra förhandsbesked för nybyggnation av bostäder har kommit under året. Vidare har 22 anmälningar kommit in under året.

17 tillsynsärenden har startats under året.

Tillsyn ovårdade fastigheter

Kommunstyrelsens medfinansiering av projektet förfallna hus avslutades 2023. Under 2024 har flera påbörjade tillsynsärenden löpt vidare. Takten på tillsyn av ovårdade fastigheter har dock minskat under 2024 till följd av den minskade finansieringen.

Bostadsanpassning

Fler och större ansökningar om bostadsanpassningsbidrag än förväntat har inkommit under delår 1 och delår 2.

Bostadsanpassningsbidraget är ett uttryck för samhällets mål att människor med funktionsnedsättningar ska kunna leva som alla andra i en egen bostad. Exempel på anpassningar som man kan beviljas bidrag för är ta bort trösklar, byta bort badkaret mot en dusch, bygga om ett kök eller ordna en ramp vid entrén.

Miljö- och hälsoskydd

Fram till september har förvaltningen haft full bemanning på miljö- och hälsoskydd och tillsynsplanen följs till stora delar. Inventering av små avlopp har genomförts i lite större antal än tillsynsplanen av framför allt samordningsskäl kring utskick och inventeringsdagar. Under resten av 2024 förväntas takten på tillsyn gå ned då en tjänst är vakant från och med september.

Projekt utfasning fossila bränslen, PCB och radonmätningar i flerbostadshus pågår men är i slutfasen. Endast enstaka tillsynsobjekt kvarstår. Uppföljning av radonmätning hos berörda fastighetsägare har majoriteten av ärendena avslutats, de som är kvar är de som behöver genomföra åtgärder.

Inom området med förorenad mark är fyra ärenden pågående. Ärenden om förorenad mark är långdragna och de fyra ärendena har ungefär samma status som vid ingången av 2024. En ska komma in med en MIFO (inventeringsmetodik för bedömningsgrunder för förorenade områden), två ska utföra provtagning enligt inkomna provtagningsplaner och en ska genomföra fördjupade markundersökningar.

Livsmedel

Livsmedelskontrollerna följer kontrollplan 2024-2026. Jämfört med tidigare år är antalet kontroller mindre efter den nya riskklassningen som genomfördes 2023. 15 nyregistreringar av livsmedelsverksamheter har handlagts under delår 1 och 2 vilket är fler än föregående år.

Naturvård

Projektet för åtgärder i sjön Roten fortsätter under 2024 med hjälp av en extern resurs. Projektet är finansierat av LONA.

Bekämpningen av parkslide på en fastighet i Torup som genomfördes 2023 med hjälp av upphetning av marken på djupet har följts upp under 2024. Än så länge har inga nya parkslideplantor växt upp på platsen. Fortsatt uppföljning kommer att visa om insatsen är lyckad eller om uppföljande åtgärder krävs.

LONA projektet ”Ängsmark i Hylte kommuns tätorter” är pågående. Gata- och parkenheten har köpt in en slätterbalk samt en ny uppsamlare för del av bidraget.

Alkohol och tobak

I maj fattade kommunfullmäktige beslut om samverkansavtal med Gislaveds kommun. Samverkan innebär att alkohol- och tobakstillsynen i Hylte kommun i fortsättningen kommer utföras av tjänstepersoner från Gislaved kommun.

Det beslut om återkallelse av tobaksförsäljning togs av samhällsbyggnadsnämnden i juni 2022 då tillståndshavaren inte bedömdes lämplig att driva tobaksförsäljning har vunnit laga kraft.

Energirådgivning

Kommunen har fortsatt samarbetet med Kungsbacka kommun gällande energirådgivning under 2024. Det här gör att kommunen kan behålla kompetensen och på ett enkelt sätt följa Energimyndighetens krav och samtidigt vara tillgänglig för en god rådgivning. Kungsbacka kommun har sagt upp samarbetsavtalet från och med 2025.

2.2 Gata- och parkenheten

Gata

Arbetet med gatubelysningen fortsätter med bra framdrift och i stort förväntas tidsplaneringen för 2024 att hållas. Vissa justeringar har fått göras i grundplanen för att hålla de ekonomiska ramarna då vissa moment är kostnadsdrivande som tryckningar under väg, nekade tillstånd för kabeldragning, extra matning osv.

Under våren har inventering av det kommunala gatu- och vägnätet blivit klar. Inventeringen visar att det finns en viss underhållsskuld och att tilldelade medel i investeringsbudgeten inte fullt ut motsvarar behoven. Investeringsbudgeten behöver förstärkas med ca 25 % under en tioårsperiod men också viktigt att hålla investeringstakten för att inte få ett fördyrat underhåll. Från 2028 ökar behoven drastiskt och därför extra viktigt att inte tappa fart i planerat underhåll om det ska vara möjligt att hantera kommunens gator och vägar kostnadseffektivt.

Under året har nya rutiner för grävillstånd och TA-planer tagits fram och beslutas av nämnden. Att ha aktuella rutiner som verkligen efterlevs är en förutsättning för att ha kontroll på kommunens gator och vägar. De nya rutinerna innebär att det är kommunens entreprenör som återställer efter grävarbeten och inte som idag den som utför grävning eller annat markarbete på kommunal mark.

Vinterväghållningen är svår att prognostisera då det är omöjligt att veta vilka väderförhållandena kommer att bli. Tilldelade resurser har inte räckt till de senaste åren och det påverkar hela enhetens ekonomi. Samarbetet med Hyltebostäder kring beredskap har fallit väl ut och innebär att man tar ett gemensamt ansvar för vissa kostnader.

Park

Röjning och ansning av tätortsnära skog har utförts i större omfattning under hösten 2023

fram till och med våren 2024 av egen personal istället för att utföras av kommunens entreprenör. Uppskattningsvis har enheten lagt ner ca 1 600 timmar. Efter inköp av skogsvagn 2023 kan enheten utföra denna typ av arbete mera kostnadseffektivt med egen personal.

Grönyteskötseln tar fortsatt mycket av enhetens tid under perioden maj-september men har under 2024 minskats ned med ca 30%. Samarbetet med Hyltebostäder har slagit väl ut och flera ytor ställts av till att bli ängsmark. Men mycket klagomål har inkommit och dessutom har kommunens invånare klippt dessa ytor på eget initiativ vilket fördröjer ängsmarksomställningen. Under hösten genomförs en inventering av gräsytor för att kritiskt granska olika ytors lämplighet för ängsmark. Målet är att fortsatt se över klippningsscheman och metoder för att minska tid med gräsklippning så att andra arbeten inte blir eftersatta utan hinns med under samma period.

Ogräsbekämpningen har fungerat bättre då ny utrustning inkaffades förra året och mera tid har avsatts samt att samarbete med Hyltebostäder fungerat bra. När det gäller utsmyckning och blomsättning behövs mer långsiktiga lösningar som kräver mindre hantering för att vara kostnadseffektivt men ändå vackert.

Ett närmare samarbete med föreningar och privata aktörer har också medfört att en badplatserna, Skärshult, har kunnat ha badbryggorna i under en längre period än föregående år då tillsynen har kunnat utföras utan ökade kostnader. En upprustning av grillplatser i Skärshult, Sjögårdssjön och Unnen har genomförts. Dock lider enheten av fortsatt skadegörelse på vissa badplatser som genererar både arbete och kostnader. Enheten tittar också på att kunna minska kostnaderna för dykinspektioner genom att eventuellt kunna utföra dessa i egen regi.

Vandringslederna är fortsatt populära och inte minst Hallandsleden där det finns ett skötselavtal med en förening för vissa insatser. Under året har ett nära samarbete med Region Halland inneburit att flera leder har kunnat rustas upp och Hallandsleden fått nya ledmarkeringar. Regionen har också bidragit med medel till Naturvårdar, fyra ungdomar har under sju veckor i sommar rustat vandringsleder runt om i kommunen. Dock saknas det resurser för att kontinuerligt hålla efter och sköta lederna.

Samtliga lekplatsers fallskyddande sand har under året säkrats upp enligt säkerhetsdirektiven för att vara godkända, men lekplatserna kräver ständig inspektion och reparation. En del redskap har underhållits eller ersatts. Det finns idag 16 lekplatser som enheten ansvarar för och varje lekplats kostar i genomsnitt ca 30-50 tkr/år i underhåll. Vid en jämförelse med andra kommuner har Hylte fler lekplatser per invånare (t.ex. 50 % fler än Halmstads kommun) varför en genomgång och prioritering av vilka lekplatser och var de ska finnas är nödvändig för att klara säkerhetskrav och i förlängningen ekonomin. Egenkontroller, gräsklippning, besiktning av ackrediterad besiktningsman, sandrening m.m. är åtgärder som måste genomföras löpande.

Myndighetsutövning

Hantering av skrotbilar har varit på en låg nivå hitintills även om det fortsatt förekommer. Omhändertagande av skrotbilar är förenat både med administration och kostnader vilket blir en belastning för enheten då utsikten att få tillbaka medel från fordonsägaren är minimal.

När det gäller vägsamfälligheter betalade kommunen ut de årliga bidragen (109 st vägsamfälligheter) under juni månad, något försenat på grund av överföringsfel av underlag från Trafikverket till kommunen. Samfälligheter erhåller årligt driftbidrag som baseras på en procentsats av det statliga bidraget och den beslutade kommunala budgeten. För enskilda/privata vägar som inte ingår i samfällighet betalas kommunalt bidrag om vägen utgör in- eller utfart från boningshus. Boendet vid vägen skall vara stadigvarande och vägen ska vara den normala förbindelsen till den allmänna vägen. De flesta ansökningar för detta bidrag blir nekade, ca 90–95 procent eftersom budgeten är begränsad.

2.3 Lokalvårdsenheten

Enheten ansvarar för att utföra lokalvård i lokaler där kommunen bedriver verksamhet.

Sedan april är enheten igång med olika kompetenshöjande digitala utbildningar genom webbappen Lingio. Enheten har infört en utbildningsdag/år vilken kommer att läggas dagen efter skolans utvecklingsdag. Cosafe har introducerats i enheten och är en säkerhetsfunktion som ger användaren extra trygghet på arbetet.

Enheten har påbörjat arbetet med att kartlägga verksamhetsprocessen för semesterplanering, den kan hjälpa till att identifiera styrkor och svagheter i nuvarande rutiner samt skapa en mer effektiv och transparent process.

I februari var avtalet för fönsterputsning och höghöjdsstädning klart och det stäcker sig till 2028-01-31.

Under första halvåret har enheten arbetat med resultatet från medarbetarenkäten. Enligt medarbetarnas önskemål behöver kommunikationen förbättras, både arbetskamrater emellan och information om förändringar från andra förvaltningar och andra organisationer.

2.4 VA- och renhållningsenheten

Fokus i arbetet är reinvesteringar i VA-anläggningen och säkrare vattenförsörjning.

Reinvesteringar i ledningsnätet har genomförts. Bland annat har ytterligare en etapp med relining av spillvattenledningar i Rydöbruks samhälle genomförts under året. Därefter återstår det ytterligare en etapp innan reliningen i samhället är färdig. För att komma tillrätta med återkommande problem med inträngande avloppsvatten på en fastighet i Unnaryd har åtgärder på ledningsnätet vidtagits och en pumpstation har anlagts. Återställningsarbeten kvarstår.

Hittills i år har det uppstått totalt sex vattenläckor på ledningsnätet och det är ledningarnas ålder eller material som har orsakat dem. Det finns dock fortfarande medel avsatta i budgeten för att klara ytterligare läckor.

Komplettering av tidigare genomförda analyser av PFAS på det kommunala dricksvattnet har genomförts under våren. Resultaten visar att PFAS-värdena är låga och ligger klart under de gränsvärden som kommer att gälla från och med 2026.

Arbetet med revidering av vattenskyddsområden samt underlag för ansökan om tillstånd för vattenverksamhet gällande Drängsereds, Långaryds, Landeryds och Unnaryds vattentäkter pågår. Arbetet beräknas pågå hela året. Utöver detta pågår planering för ett nytt vattenverk i Björnaryd.

Revidering av nödvattenplanen pågår.

Sedan den 1 januari 2024 har Hylte kommun ansvar för återvinningsstationerna där förpackningar samlas in. Ansvaret innebär även att hantera felanmälan avseende återvinningsstationerna. Inrättat ramavtal med entreprenören trädde i kraft den 1 januari 2024 och inkluderar insamling av förpackningar från återvinningsstationer, städning och snöröjning vid varje återvinningsstation. Avtalet omfattar även transport till entreprenörens avlämningsplats.

I enlighet med förordningen om producentansvar för förpackningar får alla kommuner från och med år 2027 ansvar för att förpackningar samlas in fastighetsnära. Hylte kommun har beslutat att göra detta genom en fyrfackslösning med två 370-liters kärl för alla villor och fritidshus.

Sedan den 1 januari 2024 är det obligatoriskt för både verksamheter och hushåll att sortera ut och skilja matavfall och förpackningar. Begreppet matavfall har ersatts av bioavfall som är ett mer omfattande begrepp. Bioavfall inkluderar både livsmedels- eller köksavfall samt trädgårds- eller parkavfall.

Implementeringen av Fordonssystemet EDP Mobile är klar och det som återstår är mindre justeringar. Systemet underlättar och effektiviserar tömningsregistrering av kärl, container och slam samt främjar ökad effektivitet genom att underlätta kommunikation och samordning mellan chaufförer och administrativ personal.

Arbetet med de kommunala nedlagda deponierna fortlöper. Enheten har två pågående ärenden som omfattar Gammalsbo AFA och Torups AFA. Provtagningsprogrammet och eventuella åtgärder för Gammalsbo AFA är inte fastställt ännu. Först när det är klart kommer arbetet med ytterligare AFA att initieras.

Hylte kommun har erbjudits medlemskap i kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning Miljö), bestående av Gislaved, Värnamo, Vaggeryd och Gnosjö. Under året har renhållningssamordnaren och VA- och renhållningschefen deltagit i projektgruppen som har utrett förutsättningar och konsekvenser för ett inträde i SÅM, som i så fall förväntas ske från 1 januari 2026.

Arbetena med utbyggnad av kallförråd samt personaldelen på ÅVC påbörjades under 2023 och är nu färdigställda.

2.5 Kostenheten

Kostnadsökning på livsmedel har planat ut men står fortfarande på en hög nivå. Detta påverkar menyerna och det pågår ett ständigt arbete för att servera både yngre och äldre näringsriktiga och smakfulla måltider utan att sänka kvaliteten.

Hylte kommun fortsätter att upphandla livsmedel tillsammans med Laholms kommun och det finns ett bra upparbetat samarbete. Klara upphandlingar är frukt och grönt, konsumtionsmjölk, färsk kyckling, kaffe samt skafferi/konsumtionsförpackningar från lokala näringsidkare. Enheten har även påbörjat grossistupphandlingen som är en stor och resurskrävande upphandling.

Under året har dagcentralerna på Malmagården, Sjolunda och i Unnaryd varit öppna på vardagar. Det är en utmaning att få balans i ekonomin gällande dagcentralerna då service och leveranser innebär fasta kostnader och det bidrar till en stor osäkerhet på intäkterna. Vissa dagar är det också ett betydande matsvinn och ökade personalkostnader.

Vid årsskiftet lämnade enheten kök och matsal på Norra vägen i Unnaryd och flyttade in i f.d. Vildmarksgymnasiets lokaler och skapade där ett serveringskök för skolans elever och dagcentralsgästerna. Ett diskrum har iordningställts i källaren för att minska på transporter. Dock har detta inte sänkt hyreskostnaden för det första året då det investerades ca 150 tkr på ventilation och ytskikt för att verksamheten skulle kunna göra denna akuta förflyttning.

Enheten har utsett en måltidsutvecklare i befintlig personalstyrka som ska höja kvaliteten på måltiden enligt FAMM¹ samt att vara med i upphandlingsprocessen av livsmedel och vara drivande i projektet cirkulärt kretslopp på Örnaskolans atriumgård.

Förra hösten startade kost- och lokalvårdsenheten upp ett språkprojekt med hjälp av omställningsfonden i samarbete med Lingio. Medarbetaren får träna yrkessvenska och samtidigt utföra praktiska sysslor i köket. Syftet är att säkra upp bemanningen i framtiden och det har fallit ut väl. Deltagarna upplever att Lingio är ett användarvänligt verktyg och som ger resultat. En deltagare har redan klarat kursen i storkök och läser även Svenska 1-3.

---

¹ Five Aspects Meal Model

Även kollegorna upplever en stor förbättring i kommunikationen mellan alla i arbetslaget.

I syfte att minska på stressen, arbetsbördan och lägga fokus på utveckling och på de uppgifter som är nödvändiga och viktiga tittar enheten på arbetsmoment som görs idag men som kanske inte behöver utföras alls eller på ett annat sätt.

3. Grunduppdrag

Kommunens grunduppdrag, det vill säga VAD som ska göras, styrs till stor del av lagstiftningar, förordningar, föreskrifter och invånare men även politiken styr via styrande dokument. Det är i kvalitetsstyrningen som grunduppdraget följs upp och utvärderas för att visa om grunduppdraget uppfyller god kvalitet eller inte.

För att tydliggöra grunduppdraget har kommunens verksamheter delats in i sex olika områden. Samhällsbyggnadsnämnden har nyckeltal i två av dessa områden, nämligen Näringsliv och arbete samt Bygga, bo och miljö. Se tabell nedan. Områdena ekonomi samt kommun och politik ska följas upp av alla nämnder.

Samhällsbyggnadsnämnden							
NYCKELTAL	Utfall delår 2024	Bokslut 2023	Utfall delår 2023	Bokslut 2022	Utfall delår 2022	Bokslut 2021	Accepterad kvalitetsnivå
Bygga bo och miljö							
Andel tjänliga vattenprov och tjänligt med anmärkning (%)	😊 100	100	100	100	100	100	100
Antal överklagade beslut som ändrats efter omprövning	😊 1	2	0	0	0	0	2
Antal bygglov som klarar en handläggningstid på tio veckor (%)	😊 100	96	100	100	100	100	98
Ekonomi							
Budgetavvikelse (%)	😊 1,8	-15,5	-5,0	-7,7	0,7	0,7	≥ 0
Kommun och politik							
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt (%)	😞 7,6	7,4	6,6	7,0	6,7	6,8	5,5
Nöjda medarbetare (%)	😊 80,0	80,0	78,0	x	78,0	78	74

Andel tjänliga vattenprov och tjänligt med anmärkning

Provresultatet avser det egenkontrollprogram Hylte kommun har för att kontrollera vattenkvalitet. Enligt livsmedelsverkets föreskrifter används numera ett gränsvärde per parameter som uppfylls eller inte. Eventuella avvikelser utreds och åtgärdas. Det har hittills varit fyra mindre avvikelser som inte har medfört någon hälsofara, vilket kan likställas med begreppet ”tjänligt med anmärkning”. Målet är uppfyllt och dricksvattnet fortsätter att hålla en hög kvalitet.

Antal överklagade beslut som ändrats efter överprövning

Ett överklagat bygglovsbeslut har ändrats efter överprövning av länsstyrelsen. Fyra beslut om strandskyddsdispenser har ändrats efter överprövning av länsstyrelsen.

Andel bygglov som klarar en handläggningstid på tio veckor

I samtliga ärenden (100 procent) har beslut tagits inom tio veckor respektive fyra veckor från att ärendet är komplett, det vill säga då ansökan är fullständig. Många av ärendena är ofullständiga vid ansökan och behöver kompletteras, vilket är tidskrävande vid handläggningen. En begäran om komplettering måste göras inom tre veckor från att ansökan/anmälan inkommer till kontoret. Görs det senare gäller komplett datumet från den dagen som ansökan kom in. Vilket innebär att ärendet kan komma att avgöras i befintligt skick, dvs. bristfälliga handlingar eller kan komma att överstiga handläggningstiden om tio veckor och få en reducerad avgift.

Budgetavvikelse

Se kommentar under ekonomisk analys.

Sjukfrånvaro

Se kommentar under personalsituation.

Nöjd medarbetare

Resultatet för HME mäts inte vid delårsbokslutet. Mätning från senaste bokslut presenteras vid delårsbokslutet.

3.1. Uppdrag från tidigare REP

	Uppdrag	Status
REP 2022-2025	Staffansbohöjden, Hyltebruk Exploatering av villatomter	Ny detaljplan som möjliggör mer flexibla boendeformer är under framtagande.
REP 2022-2025	Givargård, Torup, etapp 2 Exploatering av villatomter enligt befintlig detaljplan	Projektet är pausat.
REP 2022-2025	Vegas Äng etapp 2, Unnaryd	Samhällsbyggnadsnämnden beslutade den 30 augusti 2023, § 60, att godkänna planförslaget och ställa ut planen på samråd.
REP 2022-2025	55 st strötomter i hela kommunen	37 tomter är sålda.
REP 2023-2026	Utredning flytt av gata/parks drift till Hyltebestäder	SBF och HB har utvecklat samverkan inom flera områden (vinterväghållning, gräsklippning, maskinpark m.m.) i syfte att utnyttja resurserna på bästa sätt.

4. Personalsituation

Sjukskrivningen för kontoret har ökat jämfört med 2023 och ligger vid tiden för delårsbokslutet på 7,57 procent (6,59 procent). Nämnden klarar inte kommunfullmäktiges mål med en avvikelse på 5,5 procent. Sjukfrånvaron håller sig fortsatt på ungefär samma nivå som under pandemin. Analysen är att ökningen beror på att det finns en fortsatt medvetenhet om risken för smitta och att personal stannar hemma i större utsträckning vid tecken på symptom. Merparten av samhällsbyggnadskontorets personal arbetar i daglig drift där möjligheterna till

distansarbete är små. Sjukfrånvarostatistiken följs upp månadsvis för att tidigt fånga upp signaler på onormal frånvaro och kunna vidta åtgärder vid behov.

Nedan presenteras nyckeltalen för sjukfrånvaron och personalsituationen kommenteras för de olika enheterna.

Samhällsbyggnadsnämnden			
Sjukfrånvaro i förhållande till total ordinarie arbetstid, %	Delår 2024	Delår 2023	Avvikelse
Totalt för alla arbetstagare	7,57	6,59	0,98
Kvinnor	7,92	7,23	0,69
Män	6,73	4,79	1,94
Personer upp till 29 år	6,43	5,8	0,63
Personer mellan 30-49 år	7,94	5,68	2,26
Personer 50 år eller äldre	7,36	7,92	-0,56
Varav Långtidsfrånvaro*	61,98	43,72	18,26

4.1 Bygg- och miljöenheten

Personalstyrkan inom bygg- och miljöenheten uppgår till tolv tjänstepersoner inklusive bygg- och miljöchef och består av två planarkitekter, en byggprojektledare, två bygglovshandläggare, plan- och byggadministratör som även handlägger bostadsanpassningsbidrag samt utfärdar parkeringstillstånd och upplåtelse av allmän platsmark, samt fem miljö- och hälsoskyddsinspektörer som jobbar inom specialområdena livsmedel, hälsoskydd, alkohol- och tobak, miljö, naturvård. Enheten samarbetar med Gislaveds kommun sedan ett par år gällande tjänsten kart- och mätningenjör och samarbetet omfattar sedan 2020 även GIS. Samarbetet fungerar väl och minskar sårbarheten inom kommunen.

Fram till och med augusti 2024 har enheten haft full bemanning. Från och med september kommer en miljö- och hälsoskyddsinspektörstjänst vara vakant. Rekrytering pågår.

4.2 Gata- och parkenheten

Personalstyrkan i driftgruppen består av fyra personer varav en person med arbetsledande funktion. Enheten består därutöver av en projektledare och en enhetschef.

En långtidssjukskrivning påverkar enheten i stor grad och hanteras med hjälp av tillfälliga insatser. Andra enheter har även hjälpt till med resurser när det varit akut. Arbetet med arbetsmiljö har gett goda resultat och påvisar behovet av fortsatt utbildning och säkerhets identifiering, lokala enhetsmål som stöder kommunens centrala mål har utarbetats av gruppen och det goda resultatet visualiseras i KIA samt på enhetens måltavla.

4.3 Lokalvårdsenheten

Enheten består av 23 visstidsanställda och fem timvikarier.

Enheten har två långtidssjukskrivningar med osäker tillbakagång till arbete. I övrigt har korttidssjukskrivningarna minskat.

4.4 VA- och renhållningsenheten

Personalstyrkan för VA-anläggningarna består av fyra VA-tekniker. Personalen sköter sju vattenverk, sex reningsverk och ett antal pumpstationer (avloppsvatten), tryckstegringsstationer (dricksvatten) och ledningsnätet i kommunen.

Återvinningscentralen har tre medarbetare i sin personalstyrka, som även ansvarar för omlastningsytan och tillsynen på gamla nedlagda deponier. Timanställda tas in vid behov för att täcka upp vid ledigheter m.m.

Personalstyrkan på kontoret består av sju tjänstepersoner - renhållningssamordnare/utredare, projektledare, projektingenjör, handläggare VA- och renhållning, driftingenjör samt VA- och renhållningschef. En person har varit tjänstledig och kom tillbaka på deltid i maj.

Två tjänster har annonserats under året efter uppsägningar. Under våren rekryterades ny VA-handläggare och rekrytering av personal till ÅVC pågår.

4.5 Kostenheten

Personalstyrkan uppgår till 32 personer.

Det är en fortsatt hög sjukfrånvaro, både lång och kort frånvaro under det första halvåret. Personalen påtalar gärna för varandra att gå hem eller bli hemma även för lindriga förkylningssymtom. Detta diskuteras på personalmötena med inriktningen att orkar man arbeta så går man till arbetet och håller avstånd till andra.

Under första halvåret har en medarbetare begärt om tjänstledighet för att studera och två har gått på föräldraledighet. De har ersatts av befintlig personal.

5. Ekonomisk analys

Samhällsbyggnadsnämndens driftbudget för 2024 uppgår till 30 491 tkr. Helårsprognosen för de skattefinansierade verksamheterna visar ingen avvikelse mot budget. Efter åtta månaders utfall redovisas en positiv avvikelse på 380 tkr (1,8 procent) mot budget. Det beror främst på att de interna verksamheterna sammanlagt visar en positiv avvikelse för perioden men som på helår nollställs med en avräkning mot kunderna.

Den årliga kostnaden för vinterväghållningen beräknas medföra en negativ avvikelse på 1 240 tkr. Samhällsbyggnadsnämnden tilldelades kompensation för ökade energikostnader på 1 500 tkr inför 2024. Med anledning av den nedåtgående trenden för höga elpriser prognostiseras att 900 tkr inte nyttjas av dessa under året. Även förändringar inom personalsidan såsom vakanta tjänster i början på året samt projektledare som driver investeringsprojekt innebär en minskad

belastning i driften för verksamheten gata och park. Effekten av ovannämnda händelser under året medför att samhällsbyggnadsnämnden klarar att hålla budgeten på helår.

5.1 Interna verksamheter

Lokalvårdsenheten

Lokalvårdsenheten prognostiserar en positiv avvikelse mot budget på 400 tkr vid årets slut. Detta beror bland annat på sjukfrånvaro som inte har ersatts utan har hanterats med befintlig personal och medför därmed lägre kostnader. Lokalvårdsenhetens bedömning är att en avräkning på 400 tkr tilldelas barn-och ungdomsförvaltningen samt kultur-och folkhälsoförvaltningen.

Kostenheten

Kostenheten prognostiserar en negativ avvikelse på 100 tkr vid årets slut. Avvikelsen beror främst på att enheten har under vårterminen 2024 tillagat och levererat fler portioner än vad som har debiterats barn-och ungdomsförvaltningen. Vid årets slut görs en avräkning mot barn-och ungdomsförvaltningen.

Övriga verksamheter inom samhällsbyggnadsnämnden redovisar ingen avvikelse på mer än +/- 100 tkr i prognosen och kommenteras därmed inte ytterligare.

Samhällsbyggnadsnämnden per verksamhet (3 pos), tkr							
Verksamhet	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse	Budget jan-aug 2024	Utfall jan-aug 2024	Avvikelse jan-aug 2024	Utfall jan-aug 2023
Nämnds- och styrelseverksamhet	685	685	0	457	362	95	398
Fysisk och teknisk planering	4 073	4 103	-30	2 695	2 746	-50	2 891
Gator, vägar o pakering	15 728	15 818	-90	11 092	10 865	227	10 399
Parker	2 169	2 169	0	1 522	1 596	-75	1 142
Miljö- o hälsoskyddsmyndigheten	2 450	2 410	40	1 676	1 598	78	691
Miljö- o hälsoskydd hållbar utveckling	32	32	0	22	0	22	0
Adm. Samhällsbyggnad	826	746	80	542	409	133	326
Idrotts- och fritidsanläggningar	227	227	0	152	48	104	152
Bostadsanpassning	1 981	1 981	0	1 319	1 747	-428	1 153
Förs. verksamheter intern	2 320	2 320	0	1 094	820	274	-127
<i>Lokalvårdsenheten</i>	128	128	0	119	-236	355	-201
<i>Kostenheten</i>	2 192	2 192	0	975	1 056	-81	73
Summa	30 491	30 491	0	20 571	20 190	380	17 024

Driftsredovisning per konto, tkr						
Konto	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse	Budget jan-aug 2024	Utfall jan-aug 2024	Avvikelse jan-aug 2024
Bidrag	-1 709	-1 837	127	-1 140	-884	-256
Övriga intäkter	-56 513	-56 553	40	-37 628	-37 841	213
Summa intäkter	-58 223	-58 390	167	-38 767	-38 725	-43
Personalkostnader	43 970	42 747	1 223	29 211	28 013	1 198
Hyror	6 422	6 792	-370	4 281	4 516	-235
Kapitalkostnader	7 445	7 445	0	5 608	5 608	0
Övriga kostnader	30 877	31 898	-1 021	20 238	20 777	-540
Summa kostnader	88 714	88 881	-167	59 338	58 915	423
Summa Driftsredov.	30 491	30 491	0	20 571	20 190	380

Tilläggsbudget	TB 2024	OMB 2024
Justering kap.kostn och hyror enl delegationsbeslut	2 916	
§5 (2024 KS0084) Extra reservbudget	1 050	
Summa tilläggsbudget 2024	3 966	

Kommunfullmäktige beslutade att tilldela samhällsbyggnadsnämnden en extra reservbudget motsvarande 1 050 tkr varav 450 tkr avser kompensation för ökade personalomkostnader och 600 tkr avser kompensation för minskade bygglovsintäkter samt högre belastning i driften för verksamheten fysisk och teknisk planering på grund av bromsade projekt. Tilläggsbudgeten på 600 tkr är tillfällig för året och det innebär att 2025 står verksamheten med ett motsvarande underskott. Åtgärdsplan för kommande REP-period har tagits fram för att få fram en budget i balans.

5.2 Löneöversyn 2024

Årets löneavtal innebär en ökning med 3,3 procent vilket är lägre än vad SKRs (Sveriges kommuner och regioner) prognoser visade inför REP beslutet 2024. Totalt för samhällsbyggnadsnämnden innebär det 24 tkr som i prognosen har beräknats som en positiv avvikelse mot budget. De nya lönerna betalades ut i juni retroaktivt från april.

5.3 Taxefinansierade verksamheter

Vattenförsörjning och avlopp

VA-verksamhetens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 1 018 tkr i underskott. På helår prognostiseras att resterande underskott hämtas hem med anledning av taxehöjning inför 2024. Trenden för den minskade debiterade mängden vattenförbrukning fortsätter även under 2024 vilket innebär tappade intäkter för verksamheten. Samtidigt prognostiseras kapitalkostnaderna vara lägre än budgeterat. Detta beror på att investeringarna inte har aktiverats i den takt som budgeterat på grund av pausade projekt samt investeringsstopp.

Utfallet efter åtta månader visar ett överskott på 786 tkr. Skillnaden mellan utfall och prognos beror främst på att trenden för den minskade debiterade mängden vattenförbrukning påverkar verksamheten efter vattenmätaravläsning under hösten. Skillnaden beror även på att periodens budget för vattenläckor inte är helt förbrukad vilket utgör en positiv avvikelse för perioden men på helår prognostiseras att den förbrukas helt.

Avfallshantering

Avfallshanterings balanserade resultat från tidigare år uppgår till 2 391 tkr i underskott. Inför 2024 höjdes renhållningstaxan med 26 procent för att klara av att hämta hem tidigare underskott samt bemöta den höga inflationstakten som har varit. Verksamhetens prognos på helår pekar mot ett överskott på 2 300 tkr och utfallet efter åtta månader visar ett överskott på 1 806 tkr. Av det prognostiserade överskottet på helår beror 1 600 tkr främst på att indexregleringar hos leverantörerna inte har varit så kraftiga som förväntat. Inflationen har under 2022 och 2023 stigit kraftigt och har efter juni 2024 fallit och bedöms fortsätta falla framöver.

Hylte kommun har sedan 1 januari 2024 ansvar för återvinningsstationerna där förpackningar samlas in. I samband med det beslutade Naturvårdsverket om ersättning till kommunerna för insamling av förpackningar. Det prognostiserade överskottet förklaras även av att den förväntade ersättningen från Naturvårdsverket beräknas överstiga kommunens kostnader och innebär en positiv avvikelse på 300 tkr vid årets slut.

Vidare förklaras överskottet av att resultatet vid bokslut 2023 visade att avfallshanteringen hämtade hem 400 tkr mer än prognostiserat. Detta innebär att ett lägre underskott följde med till 2024 och den förändrade förutsättningen fanns inte med i beräkningarna inför framtagande av 2024 års taxa. Enligt rättspraxis ska eventuella underskott/överskott inom verksamheten regleras inom en treårsperiod.

Taxefinansierad verksamhet (3 positioner), tkr					
Verksamhet	Prognos			Utfall jan-aug 2024	Avvikelse jan-aug 2024
	IB 2024	2024	UB 2024		
Vattenförsörjning och avlopp	-1 018	1 018	0	1 803	786
Avfallshantering	-2 391	4 691	2 300	4 197	1 806
Total	-3 409	5 709	2 300	6 000	2 591

Taxefinansierad verksamhet, driftsredovisning per konto, tkr						
	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse	Budget jan-aug 2024	Utfall jan-aug 2024	Avvikelse jan-aug 2024
Bidrag	-2 057	-2 057	0	-1 372	-934	-437
Övriga intäkter	-61 050	-60 754	-296	-40 700	-40 085	-615
Summa intäkter	-63 108	-62 812	-296	-42 072	-41 020	-1 052
Personalkostnader	10 216	10 198	18	6 764	6 519	245
Hyror	376	127	249	251	85	165
Kapitalkostnader	15 037	14 937	100	9 625	8 917	708
Övriga kostnader	37 478	35 249	2 229	24 986	25 499	-513
Summa kostnader	63 108	60 512	2 596	41 625	41 020	605
Summa Driftsredov.	0	-2 300	2 300	-447	0	-447

6. Investeringar

Helårsbudgeten för investeringarna uppgår till 13 607 tkr inklusive beslutad ombudgetering på 520 tkr. Samhällsbyggnadsnämnden prognostiserar att nyttja 10 412 tkr vilket innebär en positiv avvikelse på 3 195 tkr. 2024-03-12 beslutade Kommunfullmäktige att införa ett investeringsstopp med undantag för akuta och nödvändiga åtgärder samt att projektet *utrymme effektivisering gatubelysning* undantas i sin helhet från investeringsstoppet, därav den positiva avvikelsen i prognosen. Under året har undantag begärts från investeringsstoppet för del av projektet asfaltbeläggning samt reinvestering i maskiner.

Helårsbudgeten för investeringarna inom de taxefinansierade verksamheterna uppgår till 43 710 tkr inklusive ombudgetering på 29 410 tkr. Prognosen för helåret visar en positiv avvikelse på 37 882 tkr och beror främst på att utförandet av projektet *överföringsledning*

mellan Landeryd och Hyltebruk pausas under året på grund av en utredning för framtagande av annan sträckning pågår. Den positiva avvikelsen i prognosen förklaras vidare av att 50 procent av investeringarna enligt VA-planen inbegrips av investeringsstoppet. Projektet *utbyggnad av omlastning Borabo* är pausat och kommer inte att genomföras i egen regi vid inträde i SÅM.

Samhällsbyggnadsnämnden									
Investeringsredovisning, tkr									
Projektnr	Investeringsprojekt	Basbudget 2024	Tilläggs- budget	Ombudgeteringar 2024	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024	Utfall jan- aug 2024	Återstå r 2024
Gata och park									
326	Reinvestering maskiner/utrustning	220	0	0	220	209	11	209	11
108	Gång- och cykelvägar	300	0	0	300	0	300	0	300
110	Reinvesteringar asfaltsbeläggning	4 000	0	0	4 000	2 360	1 640	511	3 489
207	Ram effektivisering gatubelysning	7 500	0	0	7 500	7 500	0	3 015	4 485
149	Upprustning lekplatser	267	0	0	267	0	267	0	267
Summa Gata och park		12 287	0	0	12 287	10 069	2 218	3 735	8 552
Exploatering									
014	Unnaryd 1:49	0	0	0	0	0	0	20	-20
212	Dp Unnaryd 4:57	0	0	245	245	67	177	67	177
214	Dp Vegas Äng et. 2	0	0	275	275	275	0	0	275
Summa exploatering		0	0	520	520	342	177	87	432
Raminvesteringar									
100	Raminvestering SBN	800	0	0	800	0	800	0	800
Summa raminvesteringar		800	0	0	800	0	800	0	800
Total		13 087	0	520	13 607	10 412	3 195	3 822	9 784

Samhällsbyggnadsnämnden									
Investeringsredovisning, tkr									
Projektnr	Investeringsprojekt	Basbudget 2024	Tilläggs- budget	Ombudgeteringar 2024	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024	Utfall jan- aug 2024	Återstå r 2024
Vatten och avlopp									
151	VA enl SBN:s prioritering	8 300	0	-158	8 142	3 621	4 521	1 530	6 613
238	Överföringsledning Landeryd	0	0	28 735	28 735	0	28 735	0	28 735
091	Reservoar Drängsered	1 000	0	0	1 000	500	500	0	1 000
092	Vattenverk Björnaryd	900	0	0	900	900	0	0	900
Summa Vatten och avlopp		10 200	0	28 577	38 777	5 021	33 756	1 530	37 248
Avfallshantering									
157	Reinvestering ÅVC	100	0	0	100	0	100	0	100
594	Behållare ÅVS	0	0	600	600	600	0	596	4
249	Utbyggnad kallförråd och farstu personalbyggnad	0	0	233	233	206	26	206	26
090	Utbyggnad omlastning Borabo	4 000	0	0	4 000	0	4 000	0	4 000
Summa Avfallshantering		4 100	0	833	4 933	806	4 126	802	4 131
Total		14 300	0	29 410	43 710	5 827	37 882	2 332	41 378

6.1 Bygg- och miljöenheten

Exploatering av Unnaryd, Vegas Äng – etapp 2. Detaljplan är under framtagande.
Upphandling av geoteknisk utredning pågår.

Genomförandet av Västra Hylte 1:211/Parkstaden är pausad. Förfrågningsunderlag för sanering av marken är påbörjad och i stort sett klar samt överlämnad till konsult för granskning och kalkyl. Kalkylen är färdig och skall stämmas av. Tidsplan finns för återupptagning av projektet saknas.

Exploatering på Djäknebol 1:1 pågår. En ny detaljplan för handelsverksamheter på området är under framtagande. Upphandling av bullerutredning pågår.

Inriktningen för exploateringen av Staffansbohöjden är ändrad. Kommunstyrelsen beslutade i om planbesked för området december 2023. Syftet med planbeskedet är att skapa en detaljplan med flexibla bestämmelser för att möjliggöra flera olika typer av bostäder.

6.2 Gata- och parkenheten

På grund av rådande investeringsstopp har i princip alla projekt förutom gatubelysning pausats. Gatubelysningsprojektet fortlöper enligt plan även om tillståndsprocesser och kontakter med markägare är tidskrävande.

Beläggningsarbete har inte utförts under första halvåret. Undantag från investeringsstoppet har beviljats för en del av budgeten och arbeten kommer att utföras under hösten. Det handlar om olika projekt i Hyltebruk som samplaneras med VA-arbeten.

6.3 VA- och renhållningsenheten

Utgångspunkten för investeringarna inom VA-området är beslutad VA-plan. I början av året införde Hylte kommun ett investeringsstopp. VA-verksamheten har dock fått ett undantag från investeringsstoppet för 50% av investeringarna enligt VA-planen. Detta påverkar framförallt takten i reinvesteringarna.

Det finns ett behov av att anpassa investeringarna i VA-planen till aktuella förutsättningar och aktuell prisnivå. Mot bakgrund av detta har ett förslag till omfördelning av medel i VA-planen 2024-2026 tagits fram. Förslaget kommer att behandlas av kommunfullmäktige under hösten.

Arbetena med utbyggnad av kallförråd samt personaldelen på ÅVC påbörjades under 2023 och har färdigställts under 2024.

7. Intern kontroll

Planen innehåller fem kontrollmoment som alla följs upp vid årsbokslutet.

8. Kurser och konferenser

Samhällsbyggnadsnämnden, kr		
Kontouppföljning	Utfall Delår 2024	Utfall Delår 2023
Kurs och Konferens	191 246	166 767
Extern representation	2 115	3 970
Intern representation	11 780	16 346
Summa Kurs och Konferens samt representation	205 141	187 083

Behovet av kurser och konferenser skiftar mellan åren då flera nyanställda, ändrad lagstiftning med mera oftast innebär ett ökat behov av kompetensutveckling.

9. Framtid

9.1 Bygg- och miljöenheten

Plan och bygg

Under 2023 remitterade Boverket "Möjligheternas byggregler", ett mycket omfattande förslag till förändring av Sveriges byggregler. Grundtanken har varit att nya regler ska börja gälla från halvårsskiftet 2024. Boverket fick stora mängder remissvar och har nu aviserat att nya regler troligen inte kommer att införas förrän 1 juli 2025. Utbildningsinsatser i de nya reglerna som kommer att beslutas behövs för att kunna implementera dem direkt från start.

Regeringen har beslutat om en ny bestämmelse i plan- och byggförordningen som innebär att kommuner på sikt ska utforma sina översiktsplaner så att uppgifterna i dem kan tillgängliggöras och behandlas digitalt. De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 maj 2024.

Genom en lagändring i plan- och bygglagen i juni 2022 ska regional fysisk planering ske i Stockholms län, i Skåne län och nu även i Hallands län. Regionen ansvarar för denna planering men kommunerna kommer att ha en viktig roll i arbetet. Tanken är att planen ska antas av regionfullmäktige i juni 2026 och arbetet pågår med dialoger i olika nätverk. Under våren har kommunen haft en första version av Regional fysisk plan på förremiss. Samråd planeras 2025.

Efter ett nytt lagkrav ska detaljplaner som tas fram efter den 1 januari 2022 upprättas i ett digitalt format. Avsikten är att informationen i detaljplanen ska göras digitalt tillgänglig nationellt. Kommunen gjorde sin första leverans under hösten av dp Västra Hylte 1:211, dvs. Parkstaden. Digitalisering av äldre detaljplaner behövs och bör starta under de närmaste åren.

Regeringen har beslutat om en förordning om stöd till kommuner för detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse och omvandlingar från lokaler till bostäder. Stödet kan sökas från den 2 april 2024. Kommunens kommer ansöka om de bidrag som är möjliga att söka. Stödet förväntas inte kunna ge några större intäkter till kommunen men kan förbättra förutsättningar för enskilda projekt på marginalen.

Miljö

Tillsynen och kontroller inom miljöområdet och livsmedelsverksamheter styrs av nämndens fastlagda behovsutredning/tillsynsplan enligt miljöbalken, livsmedels-, tobaks- och alkohollagstiftningarna samt reglementen.

Fortsatt utveckling av verksamheten genom internkontroll, rutiner och mallar. Utveckling av digitala stödfunktioner som e-tjänster och digital ärendehantering i ärendehanteringssystemet Ecos. Klimatfrågor och ändrad lagstiftning kopplad till detta kan komma att påverka enhetens arbete.

Den nationella strategin för miljöbalkstillsyn från 2022 fortsätter att vara ett viktigt underlag för kommunens prioritering av tillsynen. Strategin är framtagen i samverkan mellan Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen, Socialstyrelsen, Energimyndigheten och Svenska kraftnät, där Naturvårdsverket har samordningsansvaret. Strategin syftar till att främja tillsyn inom områden som ur ett nationellt perspektiv är extra angelägna under strategins period (2022-2025). En ökad tydlighet gynnar att myndigheternas samlade resurser och kompetens används effektivare, bidrar till en ökad likvärdighet i tillsynen och underlättar planering av tillsyn.

Naturvård/kalkning

De nationella bidragen för kalkning ökar inte i takt med att kostnaderna för kalk och spridning ökar. Under 2024 förväntas länsstyrelsen prioritera om medel för att säkerställa kalkning enligt plan. I vilken omfattning kalkning kommer kunna utföras från 2025 och framåt är osäkert.

Livsmedel

Alla livsmedelsverksamheter har klassats om under 2023 enligt Livsmedelverkets nya modell för riskklassning av livsmedelsanläggningar.

Energirådgivning

Från och med 2025 kommer inte samverkan med Kungsbacka kommun inom energi- och klimatrådgivning fortsätta. Hylte kommun har svårt att bemanna området själv eftersom energi- och klimatrådgivningen inte omfattar mer än 50 procent av en tjänst. Diskussioner har påbörjats om ett samarbete med Halmstad kommun.

9.2 Gata- och parkenheten

I syfte att uppfattas som en attraktiv kommun är det viktigt att skapa trevliga livsmiljöer och en omgivning som man vill bo och vistas i. Det är en utmaning att med begränsade resurser hålla de offentliga miljöerna i ett vårdat skick, något som gata- och parkenheten kämpar med dagligen. Samordningen med Hyltebostäder är ett steg på vägen och har hjälpt båda

organisationerna men för att lyfta den offentliga miljön ytterligare en nivå räcker inte dagens resurser. Ett alternativ är t.ex. att minska antalet ytor som klipps regelbundet med risk för att invånarna reagerar negativt. Omställning till ängsmark kan till viss del minska skötselbehovet men inte helt.

Vid en jämförelse i Kolada av nettokostnad parker, dividerat med antal invånare totalt 31/12, som avser kommunal parkverksamhet som parker, lekplatser, offentliga toaletter, naturområden etc., är resultatet att Hylte kommun lägger väsentligt lägre resurser på detta än övriga Hallandskommuner per invånare. 2023 var nettokostnaden för Hylte 207 kr/inv och för övriga kommuner låg nettokostnaden i intervallet 420 kr/inv och 766 kr/inv.

Ett exempel där resursbristen är påtaglig är lekplatser som är uppskattade och efterfrågade av samhällsinvånare. Hylte kommun har dock relativt många lekplatser i förhållande till befolkning. Det går inte hålla det stora antalet lekplatser i drift om inte resurserna ökar då besiktningar, underhåll och tillsyn har ökat i kostnader. Ett alternativ är att minska antalet lekplatser.

När det gäller vandringsleder så har ett samarbete med Region Halland resulterat i stora insatser framför allt på Hallandsleden men även kommunens interna vandringsleder vilket har bekostats av Regionen. Däremot saknas det medel framöver för att hålla vandringslederna i gott skick.

Arbetet med utbyten, reinvesteringar och samförläggningar inom gatubelysningen fortgår. Rapporter från Energimyndigheten visar på en möjlig besparingspotential på upp till 40 procent vid utbyte av gammal belysning till LED-belysning och om man dessutom kan använda sig av ”Smart belysning” kan man spara upp mot 80 procent av energin. Arbetet med att säkerställa den grundläggande standaren på nätet pågår i form av nya stolpar och armaturer, belysningscentraler m.m. Medverkan i kommande samförläggningar pågår vilket är ett bra sätt att förbättra belysningsnätet där kostnaden fördelas till viss del mellan nätägare och kommun.

En ny beläggningsplan är klar och tanken är att den på sikt ska kunna motverka den underhållsskuld som håller på att byggas upp på kommunens vägnät. Positivt är att det finns en regelbundenhet i den årliga budgeteringen för beläggningar men rapporten visar på att tillskott behövs både för att komma ifatt en viss underhållsskuld men också för att bibehålla standarden.

Det finns ett stort behov att se över farliga vägsträckor som exempelvis utanför skolor där många skolbarn rör sig på områden med trafik. Hur kan vi göra trafiken, avlämningar och upphämtningar av skolelever m.m. säkrare då det idag är återkommande incidenter mellan fordon och skolbarn.

Det finns behov av att ta fram en kommunal gång- och cykelplan med prioriteringsordning. Arbetet med att öka trafiksäkerheten för de oskyddade trafikanterna framför allt i anslutning till skolor måste ses som en prioriterad åtgärd de kommande åren.

9.3 VA - och renhållningsenheten

Vatten och avlopp

VA-planen beslutades av kommunfullmäktige i februari år 2022 och ingår i Hylte kommuns övergripande VA-planering där VA-översikten beskriver nuläget och även förbättringsbehoven för den allmänna VA-anläggningen inom verksamhetsområdet, utanför nuvarande verksamhetsområde och generellt för hela kommunen. VA-strategin är det styrdokument som innehåller riktlinjer i olika frågor kopplade till vatten- och avloppsförsörjning. De största utmaningarna för att uppnå en hållbar VA-försörjning är att göra en realistisk planering av finansiering av VA-anläggningen för att minska sårbarheten på anläggningen, möta framtida klimatförändringar och Hylte kommuns fysiska planering utifrån översiktsplanering och bostadsförsörjning.

Det finns även en förvaltningsövergripande dagvattenstrategi med syftet att skapa förutsättningar för en långsiktig hållbar dagvattenhantering. Detta med avseende på vattenkvalitet samt risk för översvämning med hänsyn till ett förändrat klimat. Flera av VA-planens uppsatta mål har en koppling till dagvattenhanteringen. Ansvaret för dagvattenfrågorna inom kommunen fördelas på flera aktörer vilket preciseras i dagvattenstrategin. I dagvattenstrategin har bland annat översvämningsrisker kartlagts. Den beskriver även olika typer av lösningar för att leda bort eller fördröja dagvatten på ett hållbart sätt.

Sedan 1 januari ska alla kommuner ha en aktuell vattentjänstplan. Denna ska visa hur kommunen långsiktigt planerar för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster samt vilka åtgärder som ska vidtas för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall. Arbetet med framtagande av planen har påbörjats inom förvaltningen och VA- och renhållningsenheten har viktiga delar att bidra med i arbetet.

Kommunen har många äldre ledningar vilket innebär att arbetet med sanering- och underhållsarbeten kommer att fortskrida. Vinsterna med sanering är en reducerad mängd tillskottsvatten till samtliga avloppsreningsverk. I sin tur resulterar detta i en mindre förbrukning av energi och kemikalier samt mindre risk för bräddningar.

Ytterligare ett fokusområde är underhåll och utveckling av dricksvattennätet. Motiv till detta är att minska störningar i vattendistributionen för boende och industrier. Vinsterna med saneringen är att reducera utläckage av rent dricksvatten som i sin tur resulterar i lägre kemikalier och energiförbrukning.

Om Hylte kommuns inriktningsbeslut om ett medlemskap i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) blir verklighet påverkar detta på olika sätt även VA-verksamheten eftersom VA-och avfallsfrågorna organisatoriskt idag tillhör samma enhet.

En stor utmaning inom VA-verksamheten framöver är också att behålla och utveckla den personal som krävs för de satsningar kommunen står inför.

Det händer mycket inom VA-området både nationellt och på EU-nivå som verksamheten kommer att påverkas av, bland annat följande.

- Svenskt Vatten har tagit fram en publikation med delvis nya förslag till kommunala föreskrifter för användning av kommunens allmänna VA-anläggning, vilken är en vidareutveckling av ABVA07 som Hylte kommuns nuvarande bestämmelser bygger på. Det finns därför en möjlighet att utveckla de kommunala föreskrifterna i enlighet med denna.
- Direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (avloppsdirektivet) är ett av de viktigaste politiska instrumenten inom EU:s regelverk på vattenområdet för att skydda miljön och människors hälsa. Ett nytt avloppdirektiv förväntas fastställas under 2024 för att därefter införlivas i svensk lagstiftning.
- Regeringen har tillsatt en särskild utredare för att se över regelverk och ansvarsfördelning och vid behov föreslå förändringar för att säkerställa en robust och kontinuerlig vattenleverans av vattentjänster. Syftet med uppdraget är att stärka förmågan att leverera vattentjänster vid händelse av kris, höjd beredskap och då ytterst krig samt utifrån de nya förutsättningar som följer av ett förändrat klimat. Utredningen förväntas bli klar under 2024.
- Dricksvattenrapportering enligt dricksvattendirektivet – kommer att införas inom kort.
- Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten. Nya gränsvärden för PFAS från 1 januari 2026.
- Vattendelegationen för Västerhavets vattendistrikt beslutade 2022 om det årgärdsprogram för Västerhavets vattendistrikt som gäller t o m år 2027. Programmet innehåller bland annat åtgärden att kommunerna ska göra en översyn av vattenskyddsområden som inrättats före införandet av miljöbalken (1998:808) (MB) och där behov finns att revidera skyddsområdets avgränsningar och tillhörande föreskrifter så att tillräckligt skydd uppnås. Åtgärden ska vara vidtagen senast 2025.

Avfallshantering

Sommaren år 2022 beslutade regeringen om ändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar. Detta innebär att sedan 1 januari 2024 har alla kommuner ett formellt ansvar för insamling av förpackningsavfall från hushåll och från och med år 2027 ska insamlingen ske fastighetsnära. För Hylte kommun innebär dock detta i praktiken en målsättning om att införa ett nytt insamlingssystem från och med år 2026. Anledningen är att nuvarande avtal för

insamling av avfall går ut år 2025 och ett nytt avtal behöver upphandlas som kan träda i kraft den 1 januari 2026. Kommunen ska även från och med den 1 januari 2026 samla in förpackningsavfall på torg, i parker samt andra populära platser där kommunen har ett renhållningsansvar enligt gaturenhållningslagen.

Det finns ett ständigt behov av utveckling av insamlingen av hushållens grovavfall och mottagandet på återvinningscentralen. Kommunen kan förvänta sig utsortering av fler och fler fraktioner framöver. Den 1 januari 2025 införs separat insamling av textilavfall.

Kommunstyrelsen beslutade i oktober 2023 att inriktningen för Hylte kommun ska vara att bli medlem i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM). Ett eventuellt inträde för Hylte kommun i SÅM fr o m 2026 har utretts under 2024. Om ett inträde blir verklighet innebär detta en verksamhetsövergång och att framtida investeringar genomförs av SÅM.

Ansvar för arbetet med nedlagda deponier kommer att vara kvar hos kommunen oavsett ett eventuellt inträde i SÅM. Enligt Naturvårdsverket har kommunerna ett ansvar för att riskbedöma nedlagda deponier och även för att det vid dessa platser ska finnas planerade och vidtagna åtgärder för att förebygga olägenheter. Det nationella målet är att samtliga deponier med riskklass 1 eller 2 ska vara åtgärdade fram till år 2050. Av de inventerade deponierna inom kommunen hamnade Gammalsbo deponi i riskklass 1. Nio deponier tilldelas riskklass 2 och fyra deponier riskklass 3. De deponier som fått hög riskklass är de där det behövs ytterligare utredning och som eventuellt även behöver åtgärdas. En rapport och förslag på kontrollprogram avseende Gammalsbo deponi har tagits fram och lämnats till länsstyrelsen innevarande år. Det kommer att ske ett fortsatt arbete avseende övriga nedlagda deponier under kommande år, enligt den antagna handlingsplanen.

9.4 Kostenheten

Inom omsorgsverksamheten vill enheten utveckla upplevelsen kring själva måltiden, både för de som bor på särskilt boende, deras anhöriga och de äldre som bor i eget hushåll. Ett förslag är att arbeta med en måltidsvärd som länken mellan omsorgen och kosten. Måltidsvärden ska regelbundet besöka avdelningarna på särskilt boende för att möta matgästen och omsorgspersonalen. Det blir en kortare väg mellan kök – omsorgspersonal – matgäst.

Kostenheten fortsätter tillsammans med omsorgen sträva mot att minska undernäringen hos äldre genom näringstäta måltider och gemensam medverkan i nätverket ”Nollvision för undernäring hos äldre”.

Fortsatt arbete tillsammans med berörda nämnder för att minska matsvinnet. Inom omsorgen förekommer ett lagringssvinn som förhoppningsvis kan minskas genom att inrätta skafferi även på Malmagården precis som det finns på både Höstro och Sjölunda. Där kan omsorgspersonal hämta varor i stället för att göra egna inköp och hålla egna lager. Ett annat alternativ som skulle minska lagringssvinnet är att varje avdelning beställer varor från

leverantör och får på då sett se kostnaden direkt i webshopen. Vilket kan minska lagret och svinnet.

Kostenheten samverkar med barn- och ungdomskontoret och påtalar vikten av att placera deras verksamheter nära köken och att det är en stor fördel att ha matsal på alla skolor. Det är önskvärt att implementera måltiden i läroplanen för att lyfta skollunchens betydelse för en bra skoldag. Förutom samverkan mellan skolan, eleven och kostenheten ingår även handlingar för att uppnå målen i agenda 2030 och att alltid ha barnet i fokus enligt barnkonventionen.

Med hjälp av klimatfonden ska serveringssvinnet som hamnar i sk greenbox och som fungerar som gödning tas om hand. Tanken är att plantera fler bärbuskar, örter m.m. och som sedan används i serveringen. Kanske det även kan finnas plats för ett ute/beredskapskök där kockarna kan träna sig i beredskapsmatlagning vid kris regelbundet.

9.5 Lokalvårdsenheten

Kompetenshöjande digitala utbildningar för all personal fortsätter fram till april 2025.

Avonova har gjort en belastningsundersökning kring handintensivt arbete vilket har gett förslag på förbättringar. I första hand ska ergonomiutbildning erbjudas men också börja fundera på hur man kan göra arbetet mer varierat för att öka större spridning av belastning på olika kroppsdelar.